

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 6ης Οκτωβρίου 2021 *

«Προδικαστική παραπομπή – Κράτος δικαίου – Αποτελεσματική δικαστική προστασία στους τομείς που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης – Άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ – Αρχές της ισοβιότητας και της ανεξαρτησίας των δικαστών – Μετακίνηση δικαστή των τακτικών δικαστηρίων χωρίς τη συγκατάθεσή του – Προσφυγή – Διάταξη περί απαραδέκτου η οποία εκδόθηκε από δικαστή του Sąd Najwyższy (Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych) [Ανωτάτου Δικαστηρίου (τμήμα εκτάκτου ελέγχου και δημοσίων υποθέσεων), Πολωνία] – Δικαστής ο οποίος διορίστηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας βάσει πορίσματος του Εθνικού Δικαστικού Συμβουλίου παρά τη δικαστική απόφαση που διατάσσει την αναστολή εκτέλεσης του εν λόγω πορίσματος εν αναμονή της προδικαστικής αποφάσεως του Δικαστηρίου – Δικαστής ο οποίος δεν αποτελεί ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως – Υπεροχή του δικαίου της Ένωσης – Δυνατότητα να θεωρηθεί ανυπόστατη τέτοια διάταξη περί απαραδέκτου»

Στην υπόθεση C-487/19,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) [Ανώτατο Δικαστήριο (τμήμα αστικών υποθέσεων), Πολωνία] με απόφαση της 21ης Μαΐου 2019, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 26 Ιουνίου 2019, στο πλαίσιο της διαδικασίας που κίνησε ο

W.Ż.

παρισταμένων των:

Prokurator Generalny zastępowany przez Prokuraturę Krajową, πρώην Prokurator Prokuratury Krajowej Bożena Górecka,

Rzecznik Praw Obywatelskich,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους Κ. Lenaerts, Πρόεδρο, R. Silva de Lapuerta, Αντιπρόεδρο, A. Prechal (εισηγήτρια), M. Βηλαρά, E. Regan, M. Ilešič, L. Bay Larsen, A. Kumin και N. Wahl, προέδρους τμήματος, D. Šváby, S. Rodin, F. Biltgen, K. Jürimäe, Κ. Λυκούργο και N. Jääskinen, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: E. Tanchev

γραμματέας: M. Aleksejev, προϊστάμενος μονάδας

* Γλώσσα διαδικασίας: η πολωνική.

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 22ας Σεπτεμβρίου 2020,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- ο W.Ż., εκπροσωπούμενος από την S. Gregorczyk-Abram και τον M. Wawrykiewicz, adwokaci,
- ο Prokurator Generalny zastępowany przez Prokuraturę Krajową, εκπροσωπούμενος από τους R. Hernand, A. Reczka και S. Bańko και τις B. Górecka και M. Słowińska,
- ο Rzecznik Praw Obywatelskich, εκπροσωπούμενος από τους P. Filipek και M. Taborowski,
- η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον B. Majczyna και τις S. Żyrek και A. Dalkowska,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την K. Herrmann και τους P. Van Nuffel και H. Krämer, εν συνεχεία δε από την K. Herrmann και τον P. Van Nuffel,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 15ης Απριλίου 2021,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των άρθρων 2 και 6, παράγραφοι 1 και 3, και 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ, του άρθρου 267 ΣΛΕΕ και του άρθρου 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαδικασίας που κίνησε ο δικαστής W.Ż. σχετικά με πόρισμα βάσει του οποίου το Krajowa Rada Sądownictwa (Εθνικό Δικαστικό Συμβούλιο, Πολωνία, στο εξής: KRS) αποφάσισε την περάτωση της διαδικασίας επί της προσφυγής του W.Ż. κατά αποφάσεως του προέδρου του Sąd Okręgowy w K. (περιφερειακού δικαστηρίου του Κ., Πολωνία) με την οποία διετάχθη η μετακίνηση του W.Ż. σε άλλο τμήμα του δικαστηρίου αυτού (στο εξής: επίμαχο πόρισμα) και κατά του οποίου ο W.Ż. άσκησε προσφυγή ενώπιον του Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου, Πολωνία), συνοδευόμενη από αίτηση εξαιρέσεως όλων των δικαστών του Izba Kontroli Nadzwoyczej i Spraw Publicznych (τμήματος εκτάκτου ελέγχου και δημοσίων υποθέσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου, Πολωνία) που καλούνταν να εξετάσουν την προσφυγή του.

Το πολωνικό δίκαιο

Το Σύνταγμα

- 3 Κατά το άρθρο 7 του Συντάγματος:

«Οι δημόσιες αρχές ενεργούν δυνάμει και εντός των ορίων του νόμου.»

- 4 Το άρθρο 10 του Συντάγματος προβλέπει τα εξής:
- «1. Το πολιτικό καθεστώς της Δημοκρατίας της Πολωνίας στηρίζεται στη διάκριση της νομοθετικής, της εκτελεστικής και της δικαστικής εξουσίας και στην ισορροπία μεταξύ των εξουσιών αυτών.
2. Η Δίαιτα και η Γερουσία ασκούν τη νομοθετική εξουσία. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και το Υπουργικό Συμβούλιο ασκούν την εκτελεστική εξουσία. Τα δικαστήρια ασκούν τη δικαστική εξουσία.»
- 5 Το άρθρο 45, παράγραφος 1, του Συντάγματος προβλέπει τα εξής:
- «Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα να δικασθεί η υπόθεσή του δίκαια, δημόσια και χωρίς υπέρμετρη καθυστέρηση από αρμόδιο, ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο.»
- 6 Το άρθρο 60 του Συντάγματος προβλέπει τα εξής:
- «Οι Πολωνοί πολίτες που απολαύουν πλήρως των πολιτικών δικαιωμάτων τους έχουν το δικαίωμα να αναλαμβάνουν, επί ίσοις όροις, τις δημόσιες θέσεις και τα δημόσια αξιώματα.»
- 7 Κατά το άρθρο 77, παράγραφος 2, του Συντάγματος:
- «Ο νόμος δεν μπορεί να στερήσει από κανέναν την πρόσβασή του στη δικαιοσύνη για τη διεκδίκηση των ελευθεριών και των δικαιωμάτων του.»
- 8 Κατά το άρθρο 179 του Συντάγματος:
- «Οι δικαστές διορίζονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, κατόπιν προτάσεως [του KRS], με ισόβια θητεία.»
- 9 Το άρθρο 184 του Συντάγματος προβλέπει τα εξής:
- «Το [Naczelny Sąd Administracyjny (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο, Πολωνία)] και τα άλλα διοικητικά δικαστήρια ελέγχουν, εντός των ορίων που θέτει ο νόμος, τη δραστηριότητα της δημόσιας διοίκησης. [...]»

Ο νέος νόμος περί του Ανωτάτου Δικαστηρίου

- 10 Στις 20 Δεκεμβρίου 2017, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας υπέγραψε τον ustawa o Sądzie Najwyższym (νόμο περί του Ανωτάτου Δικαστηρίου), της 8ης Δεκεμβρίου 2017 (Dz. U. 2018, θέση 5, στο εξής: νέος νόμος περί του Ανωτάτου Δικαστηρίου). Ο νόμος αυτός τέθηκε σε ισχύ στις 3 Απριλίου 2018.
- 11 Ο νέος νόμος περί του Ανωτάτου Δικαστηρίου συνέστησε, μεταξύ άλλων, το τμήμα εκτάκτου ελέγχου και δημοσίων υποθέσεων στους κόλπους του Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου).
- 12 Κατά το άρθρο 26 του νέου νόμου περί του Ανωτάτου Δικαστηρίου:
- «Το [τμήμα εκτάκτου ελέγχου και δημοσίων υποθέσεων] είναι αρμόδιο για την εξέταση των εκτάκτων ενδίκων μέσων, των εκλογικών διαφορών, των αμφισβητήσεων του κύρους εθνικού δημοψηφίσματος ή συνταγματικού δημοψηφίσματος, για την εκδίκαση των λοιπών υποθέσεων δημοσίου δικαίου,

συμπεριλαμβανομένων των διαφορών που αφορούν την προστασία του ανταγωνισμού, τη ρύθμιση του τομέα της ενέργειας, τις τηλεπικοινωνίες και τις σιδηροδρομικές μεταφορές, καθώς και για την εξέταση των προσφυγών κατά αποφάσεων του Przewodniczy Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (προέδρου του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, Πολωνία) ή των προσφυγών που βάλουν κατά της υπερβολικής διάρκειας της ενώπιον των τακτικών δικαστηρίων, των στρατοδικείων, όπως και του [Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου)] δίκης.»

- 13 Το άρθρο 29 του νέου νόμου περί του Ανωτάτου Δικαστηρίου προβλέπει ότι οι δικαστές του Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου) διορίζονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατόπιν προτάσεως του KRS.

Ο νόμος περί του KRS

- 14 Το KRS διέπεται από τον ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa (νόμο περί του Εθνικού Δικαστικού Συμβουλίου), της 12ης Μαΐου 2011 (Dz. U. 2011, αριθ. 126, θέση 714), όπως έχει τροποποιηθεί, μεταξύ άλλων, με τον ustawa o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (νόμο περί τροποποίησης του νόμου περί του Εθνικού Δικαστικού Συμβουλίου και ορισμένων άλλων νόμων), της 8ης Δεκεμβρίου 2017 (Dz. U. 2018, θέση 3), και με τον ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (νόμο περί τροποποίησης του νόμου περί οργάνωσης των τακτικών δικαστηρίων και ορισμένων άλλων νόμων), της 20ής Ιουλίου 2018 (Dz. U. 2018, θέση 1443) (στο εξής: νόμος περί του KRS).

- 15 Το άρθρο 37, παράγραφος 1, του νόμου περί του KRS προβλέπει τα εξής:

«Σε περίπτωση κατά την οποία πλείονες υποψήφιοι υπέβαλαν αίτηση για την κατάληψη θέσεως δικαστή, [το KRS] εξετάζει και αξιολογεί από κοινού όλες τις υποβληθείσες υποψηφιότητες. Στην περίπτωση αυτή, [το KRS] εκδίδει πόρισμα που περιέχει τις αποφάσεις του όσον αφορά την υποβολή προτάσεως διορισμού στη θέση δικαστή, ως προς όλους τους υποψηφίους.»

- 16 Κατά το άρθρο 43 του νόμου αυτού:

«1. Πόρισμα του [KRS] καθίσταται απρόσβλητο εφόσον δεν είναι δεκτικό εφέσεως.

2. Σε περίπτωση κατά την οποία το πόρισμα που διαλαμβάνεται στο άρθρο 37, παράγραφος 1, δεν προσβλήθηκε από άπαντες τους μετέχοντες στη διαδικασία, τούτο καθίσταται απρόσβλητο κατά το μέρος που περιλαμβάνει την απόφαση περί μη υποβολής προτάσεως διορισμού στα καθήκοντα δικαστή των μετεχόντων που δεν άσκησαν προσφυγή, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 44, παράγραφος 1 *ter.*»

- 17 Το άρθρο 44 του νόμου περί του KRS προέβλεπε τα εξής:

«1. Μετέχων στη διαδικασία δύναται να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του [Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου)] λόγω του παράνομου χαρακτήρα του πορίσματος [του KRS], εκτός αν ορίζουν άλλως ειδικές διατάξεις. [...]

1 bis. Στην περίπτωση ατομικών υποθέσεων που αφορούν διορισμό σε θέση δικαστή του [Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου)], μπορεί να ασκηθεί προσφυγή ενώπιον του [Naczelny Sąd Administracyjny (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου)]. Στις υποθέσεις αυτές, δεν μπορεί να ασκηθεί προσφυγή ενώπιον του [Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου)]. Η ασκηθείσα ενώπιον

του [Naczelny Sąd Administracyjny (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου)] προσφυγή δεν μπορεί να στηρίζεται σε λόγο με τον οποίο προβάλλεται μη προσήκουσα εκτίμηση του ζητήματος αν οι υποψήφιοι πληρούν τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη κατά τη λήψη αποφάσεως όσον αφορά την υποβολή προτάσεως διορισμού σε θέση δικαστή του [Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου)].

1 ter. Σε περίπτωση κατά την οποία το πόρισμα που διαλαμβάνεται στο άρθρο 37, παράγραφος 1 δεν προσβλήθηκε από άπαντες τους μετέχοντες στη διαδικασία στο πλαίσιο των ατομικών υποθέσεων που αφορούν τον διορισμό σε θέση δικαστή του [Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου)], το πόρισμα αυτό καθίσταται απρόσβλητο, κατά το μέρος που περιέχει την απόφαση περί υποβολής προτάσεως διορισμού σε θέση δικαστή του [Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου)] και κατά το μέρος που περιέχει την απόφαση περί μη υποβολής προτάσεως διορισμού σε θέση δικαστή του ίδιου αυτού δικαστηρίου, όσον αφορά τους μετέχοντες στη διαδικασία οι οποίοι δεν άσκησαν προσφυγή.

[...]

3. Οι διατάξεις [του κώδικα πολιτικής δικονομίας] [...] που αφορούν την αίτηση αναιρέσεως εφαρμόζονται στις διαδικασίες ενώπιον του [Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου)] και του [Naczelny Sąd Administracyjny (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου)]. Οι διατάξεις του άρθρου 87¹ του ως άνω κώδικα δεν εφαρμόζονται.

4. Σε ατομικές υποθέσεις που αφορούν διορισμό σε θέση δικαστή του [Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου)], η εκ μέρους του [Naczelny Sąd Administracyjny (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου)] ακύρωση του πορίσματος [του KRS] να μην υποβάλει πρόταση διορισμού σε θέση δικαστή του [Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου)] συνεπάγεται ότι γίνεται δεκτή η υποψηφιότητα του μετέχοντος στη διαδικασία πληρώσεως κενής θέσεως δικαστή στο [Sąd Najwyższy (Ανώτατο Δικαστήριο)] ο οποίος άσκησε προσφυγή, σε θέση για την οποία δεν έχει ακόμη περατωθεί η διαδικασία ενώπιον [του KRS] κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως του [Naczelny Sąd Administracyjny (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου)] ή, σε περίπτωση μη διεξαγωγής τέτοιας διαδικασίας, στην επόμενη κενή θέση δικαστή στο [Sąd Najwyższy (Ανώτατο Δικαστήριο)] η οποία έχει προκηρυχθεί.»

- 18 Η παράγραφος 1 bis του άρθρου 44 του νόμου περί του KRS προστέθηκε στο άρθρο αυτό με τον νόμο της 8ης Δεκεμβρίου 2017 περί τροποποίησης του νόμου περί του Εθνικού Δικαστικού Συμβουλίου και ορισμένων άλλων νόμων, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 17 Ιανουαρίου 2018, οι δε παράγραφοι 1 ter και 4 προστέθηκαν με τον νόμο της 20ής Ιουλίου 2018 περί τροποποίησης του νόμου περί οργανώσεως των τακτικών δικαστηρίων και ορισμένων άλλων νόμων, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 27 Ιουλίου 2018. Πριν από τις τροποποιήσεις αυτές, οι προσφυγές που μνημονεύθηκαν στην ως άνω παράγραφο 1 bis ασκούνταν ενώπιον του Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου) σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 44.
- 19 Με απόφαση της 25ης Μαρτίου 2019, το Trybunał Konstytucyjny (Συνταγματικό Δικαστήριο, Πολωνία) έκρινε ότι το άρθρο 44, παράγραφος 1 bis, του νόμου περί του KRS αντέβαινε στο άρθρο 184 του Συντάγματος, με το σκεπτικό, κατ' ουσίαν, ότι η αρμοδιότητα η οποία απονέμεται στο Naczelny Sąd Administracyjny (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο) βάσει της εν λόγω παραγράφου 1 bis δεν δικαιολογούνταν ούτε από τη φύση των οικείων υποθέσεων, ούτε από τα οργανωτικά χαρακτηριστικά του εν λόγω δικαστηρίου, ούτε από τη διαδικασία που αυτό εφαρμόζει. Με την ως άνω απόφαση, το Trybunał Konstytucyjny (Συνταγματικό Δικαστήριο)

επισήμανε επίσης ότι η εν λόγω κήρυξη αντισυνταγματικότητας «συνεπάγεται κατ' ανάγκην την κατάργηση όλων των εκκρεμών δικαστικών διαδικασιών που βασίζονται στην ακυρωθείσα λόγω αντισυνταγματικότητας διάταξη».

20. Εν συνεχεία, το άρθρο 44 του νόμου περί του KRS τροποποιήθηκε με τον ustawa o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz ustawy - Prawo o ustroju sądów administracyjnych (νόμος περί τροποποίησης του [νόμου περί του KRS] και του νόμου περί οργάνωσης των διοικητικών δικαστηρίων), της 26ης Απριλίου 2019 (Dz. U. 2019, θέση 914) (στο εξής: νόμος της 26ης Απριλίου 2019), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 23 Μαΐου 2019. Η παράγραφος 1 του εν λόγω άρθρου 44 προβλέπει πλέον τα εξής:

«Μετέχων στη διαδικασία δύναται να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του [Sąd Najwyższy (Ανώτατο Δικαστήριο)] λόγω του παράνομου χαρακτήρα του πορίσματος [του KRS], εκτός αν ορίζουν άλλως ειδικές διατάξεις. Δεν είναι δυνατή η άσκηση ενδίκου βοηθήματος στις ατομικές υποθέσεις που αφορούν τον διορισμό δικαστών στο [Sąd Najwyższy (Ανώτατο Δικαστήριο)].»

21. Επιπλέον, το άρθρο 3 του νόμου της 26ης Απριλίου 2019 προβλέπει ότι «[κ]αταργούνται αυτοδικαίως οι ένδικες διαδικασίες που έχουν ως αντικείμενο προσφυγές κατά πορισμάτων [του KRS] σε ατομικές υποθέσεις σχετικές με τον διορισμό δικαστών [του Sąd Najwyższy (Ανώτατο Δικαστήριο)] οι οποίες έχουν μεν ασκηθεί, αλλά δεν έχουν εκδικασθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου».

Ο νόμος περί οργάνωσης των τακτικών δικαστηρίων

22. Ο ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych (νόμος περί οργάνωσης των τακτικών δικαστηρίων), της 27ης Ιουλίου 2001, όπως τροποποιήθηκε (Dz. U. 2019, θέση 52), προβλέπει στο άρθρο 22 bis τα εξής:

«[...]

4 ter Δεν προϋποτίθεται η συγκατάθεση δικαστή για τη μετακίνησή του σε άλλο τμήμα:

1. σε περίπτωση μετακινήσεως σε άλλο τμήμα που είναι αρμόδιο για υποθέσεις οι οποίες εμπίπτουν στον ίδιο τομέα·

[...]

4 quater Οι διατάξεις του άρθρου 4 ter, σημεία 1 [...], δεν εφαρμόζονται επί δικαστή ο οποίος μετακινήθηκε χωρίς τη συγκατάθεσή του σε άλλο τμήμα για περίοδο τριών ετών. [...]

5. Ο δικαστής ή ο βοηθός δικαστή του οποίου τα καθήκοντα τροποποιήθηκαν, με αποτέλεσμα να μεταβληθεί το εύρος των αρμοδιοτήτων του, ιδίως λόγω μετακινήσεως σε άλλο τμήμα του οικείου δικαστηρίου, δύναται να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του [KRS] εντός προθεσμίας επτά ημερών από την ανάθεση των νέων καθηκόντων του. Δεν χωρεί άσκηση προσφυγής σε περίπτωση:

1. μετακινήσεως σε τμήμα επιφορτισμένο με την εκδίκαση υποθέσεων που εμπίπτουν στον ίδιο τομέα·

[...]».

Ο κώδικας πολιτικής δικονομίας

- 23 Δυνάμει του άρθρου 49 του *ustawa - Kodeks postępowania cywilnego* (νόμου περί θεσπίσεως του κώδικα πολιτικής δικονομίας), της 17ης Νοεμβρίου 1964, όπως έχει τροποποιηθεί (Dz. U. 2018, θέση 1360) (στο εξής: κώδικας πολιτικής δικονομίας):

«[...] το δικαστήριο εξαιρεί δικαστή, κατόπιν αιτήσεως του ή αιτήσεως διαδίκου, εάν συντρέχει περίπτωση ικανή να δημιουργήσει εύλογες αμφιβολίες ως προς την αμεροληψία του σε συγκεκριμένη υπόθεση.»

- 24 Το άρθρο 50, παράγραφος 3, του κώδικα πολιτικής δικονομίας προβλέπει τα εξής:

«Έως την έκδοση αποφάσεως επί της αιτήσεως εξαιρέσεως δικαστή:

1) ο δικαστής τον οποίο αφορά η αίτηση μπορεί να συνεχίσει τη διαδικασία·

2) ο εν λόγω δικαστής δεν μπορεί να εκδώσει απόφαση ή μέτρο που να περατώνει τη διαδικασία.»

- 25 Το άρθρο 365, παράγραφος 1, του κώδικα αυτού προβλέπει τα εξής:

«Η οριστική απόφαση έχει δεσμευτική ισχύ όχι μόνο για τους διαδίκους και το δικαστήριο που την εξέδωσε, αλλά και για τα λοιπά δικαστήρια, τις λοιπές δημόσιες αρχές και τα όργανα της διοικήσεως, καθώς και, στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τον νόμο, τα λοιπά πρόσωπα.»

- 26 Το άρθρο 388, παράγραφος 1, του ίδιου κώδικα προβλέπει τα εξής:

«Σε περίπτωση άσκησης αιτήσεως αναιρέσεως, το δευτεροβάθμιο δικαστήριο μπορεί, όταν η εκτέλεση της αποφάσεως είναι δυνατόν να προκαλέσει ανεπανόρθωτη ζημία στον διάδικο, να αναστείλει την εκτέλεση της προσβαλλομένης αποφάσεως έως την περάτωση της αναιρετικής διαδικασίας [...]. Η απόφαση μπορεί να ληφθεί στο πλαίσιο διαδικασίας που διεξάγεται κεκλεισμένων των θυρών. [...]»

- 27 Κατά το άρθρο 391, παράγραφος 1, του ίδιου κώδικα:

«Οι κανόνες διαδικασίας που διέπουν την πρωτοβάθμια δίκη εφαρμόζονται κατ' αναλογία στη δευτεροβάθμια δίκη, ελλείψει ειδικών διατάξεων που να διέπουν τη διαδικασία αυτή.»

- 28 Το άρθρο 398²¹ του κώδικα πολιτικής δικονομίας προβλέπει τα εξής:

«Οι κανόνες της αναιρετικής διαδικασίας εφαρμόζονται κατ' αναλογία στην ενώπιον του [Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου)] διαδικασία, ελλείψει ειδικών διατάξεων που να διέπουν τη διαδικασία αυτή [...]».

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 29 Ο W.Ż. είναι δικαστής του Sąd Okręgowy w K. (περιφερειακού δικαστηρίου του Κ.). Με απόφαση της 27ης Αυγούστου 2018, ο πρόεδρος του δικαστηρίου αυτού αποφάσισε, δυνάμει του άρθρου 22 bis, παράγραφος 4 ter, σημείο 1, του νόμου περί οργανώσεως των τακτικών δικαστηρίων, να μετακινήσει τον W.Ż. από το τμήμα του ως άνω δικαστηρίου στο οποίο υπηρετούσε έως τότε σε άλλο τμήμα του ίδιου δικαστηρίου.

- 30 Ο W.Ż. άσκησε προσφυγή κατά της ανωτέρω αποφάσεως ενώπιον του KRS βάσει του άρθρου 22 bis, παράγραφος 5, του εν λόγω νόμου. Με το επίμαχο πόρισμα, το KRS αποφάσισε την περάτωση της διαδικασίας επί της προσφυγής του.
- 31 Στις 14 Νοεμβρίου 2018, ο W.Ż. άσκησε προσφυγή κατά του επίμαχου πορίσματος ενώπιον του Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου), στο πλαίσιο του οποίου το αρμόδιο για την εξέταση της προσφυγής τμήμα είναι το τμήμα εκτάκτου ελέγχου και δημοσίων υποθέσεων. Ωστόσο, ο W.Ż. υπέβαλε επίσης αίτηση εξαιρέσεως όλων των δικαστών του τμήματος εκτάκτου ελέγχου και δημοσίων υποθέσεων προβάλλοντας ότι, λαμβανομένου υπόψη του τρόπου διορισμού τους, οι δικαστές αυτοί δεν παρείχαν τα απαιτούμενα εχέγγυα ανεξαρτησίας και αμεροληψίας. Για την εξέταση της ανωτέρω αιτήσεως αρμόδιος είναι ο τριμελής δικαστικός σχηματισμός του Sąd Najwyższy (Izba cywilna) [Ανώτατο Δικαστήριο (τμήμα αστικών υποθέσεων)].
- 32 Όσον αφορά τον εν λόγω τρόπο διορισμού, το αιτούν δικαστήριο, ήτοι το Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) [Ανώτατο Δικαστήριο (τμήμα αστικών υποθέσεων)], αποφαινόμενο σε διευρυμένη, επταμελή σύνθεση, διευκρινίζει ότι το υπ' αριθ. 331/2018 πόρισμα του KRS, της 28ης Αυγούστου 2018, με το οποίο προτάθηκε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ο διορισμός των ενδιαφερομένων ως δικαστών του τμήματος εκτάκτου ελέγχου και δημοσίων υποθέσεων, προσβλήθηκε με προσφυγές που άσκησαν, βάσει του άρθρου 44, παράγραφος 1 bis, του νόμου περί του KRS ενώπιον του Naczelny Sąd Administracyjny (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου, Πολωνία), υποψήφιοι των οποίων ο διορισμός δεν προτάθηκε από το KRS με το εν λόγω πόρισμα.
- 33 Με δικαστικά απρόσβλητη διάταξη της 27ης Σεπτεμβρίου 2018, το Naczelny Sąd Administracyjny (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο) διέταξε, βάσει των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 388, παράγραφος 1, και 398²¹ του κώδικα πολιτικής δικονομίας, καθώς και του άρθρου 44, παράγραφος 3, του νόμου περί του KRS, την αναστολή εκτέλεσης του υπ' αριθ. 331/2018 πορίσματος.
- 34 Παρά την ύπαρξη των εν λόγω προσφυγών και της ως άνω διατάξεως, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας διόρισε, στις 10 Οκτωβρίου 2018, ορισμένους από τους υποψηφίους που είχε προτείνει το KRS με το υπ' αριθ. 331/2018 πόρισμα ως δικαστές του τμήματος εκτάκτου ελέγχου και δημοσίων υποθέσεων.
- 35 Ακολούθως, το Naczelny Sąd Administracyjny (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο) ανέστειλε, με αποφάσεις της 22ας Νοεμβρίου 2018, την εκδίκαση των προσφυγών των οποίων είχε επιληφθεί έως ότου το Δικαστήριο αποφανθεί επί των προδικαστικών ερωτημάτων που του είχε απευθύνει με την απόφαση της 21ης Νοεμβρίου 2018, στο πλαίσιο της υποθέσεως επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 2ας Μαρτίου 2021, Α.Β. κ.λπ. (Διορισμός δικαστών στο Ανώτατο Δικαστήριο – Προσφυγές) (C-824/18, στο εξής: απόφαση Α.Β. κ.λπ., EU:C:2021:153), σχετικά με ένα άλλο πόρισμα του KRS με το οποίο προτάθηκαν στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ορισμένα πρόσωπα προς διορισμό σε θέσεις δικαστών των τμημάτων αστικών και ποινικών υποθέσεων του Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου). Με τα ερωτήματα αυτά, το Naczelny Sąd Administracyjny (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο) διερωτάτο, κατ' ουσίαν, αν το δίκαιο της Ένωσης αντιτίθεται σε διατάξεις όπως αυτές του άρθρου 44, παράγραφοι 1 bis έως 4, του νόμου περί του KRS.
- 36 Στις 20 Φεβρουαρίου 2019, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας διόρισε ως δικαστή του τμήματος εκτάκτου ελέγχου και δημοσίων υποθέσεων πρόσωπο του οποίου η υποψηφιότητα είχε επίσης προταθεί από το KRS με το υπ' αριθ. 331/2018 πόρισμα (στο εξής: οικείος δικαστής).

- 37 Στις 8 Μαρτίου 2019, ο οικείος δικαστής, αποφαινόμενος ως μονομελής δικαστικός σχηματισμός και χωρίς να έχει στη διάθεσή του τη δικογραφία της υποθέσεως που βρισκόταν τότε στην κατοχή τριμελούς δικαστικού σχηματισμού του Sąd Najwyższy (Izba cywilna) [Ανωτάτου Δικαστηρίου (τμήμα αστικών υποθέσεων)], εξέδωσε, δίχως να ακούσει τον W.Ż., διάταξη απορρίπτουσα την προσφυγή του τελευταίου κατά του επίμαχου πορίσματος ως απαράδεκτη (στο εξής: επίδικη διάταξη).
- 38 Με απόφαση της 20ής Μαρτίου 2019, ο τριμελής δικαστικός σχηματισμός του Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) [Ανώτατο Δικαστήριο (τμήμα αστικών υποθέσεων)] έκρινε ότι η επίδικη διάταξη εκδόθηκε κατά παράβαση του άρθρου 50, παράγραφος 3, σημείο 2, του κώδικα πολιτικής δικονομίας, υπογραμμίζοντας ότι η ανωτέρω διάταξη δεν επιτρέπει την έκδοση αποφάσεως περατώνουσας τη δίκη ενόσω δεν έχει εκδοθεί απόφαση επί αιτήσεως εξαιρέσεως δικαστή υποβληθείσα από οποιονδήποτε άλλον δικαστή. Εξάλλου, με την ίδια απόφαση το εν λόγω δικαστήριο διαπίστωσε ότι η ως άνω διάταξη προσέβαλε τα δικαιώματα άμυνας του W.Ż., κατά την έννοια του άρθρου 45, παράγραφος 1, του Συντάγματος, του άρθρου 6, παράγραφος 1, της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ) και του άρθρου 47 του Χάρτη, δεδομένου ότι η διάταξη αυτή είχε εκδοθεί από δικαστήριο το οποίο δεν είχε στη διάθεσή του τη δικογραφία και δίχως να δοθεί στον W.Ż. η δυνατότητα να λάβει γνώση της θέσεως της εισαγγελικής αρχής.
- 39 Με την ως άνω απόφαση, το εν λόγω δικαστήριο εξέτασε επίσης το ζήτημα αν ο οικείος δικαστής είχε πράγματι την ιδιότητα του δικαστή, καθότι σε διαφορετική περίπτωση θα έπρεπε να κριθεί ότι η επίδικη διάταξη είναι νομικώς ανυπόστατη. Το ζήτημα αυτό έχει σημασία για την περάτωση της διαδικασίας εξαιρέσεως που εκκρεμεί ενώπιον του ίδιου δικαστηρίου, καθόσον, σε περίπτωση που επιβεβαιωθεί ότι η επίδικη διάταξη υφίσταται, η εν λόγω διαδικασία θα πρέπει να περατωθεί με απόφαση που καταργεί τη δίκη ως άνευ αντικειμένου, ενώ στην αντίθετη περίπτωση, ήτοι στην περίπτωση που η διάταξη αυτή είναι ανυπόστατη, θα πρέπει να εκδοθεί απόφαση επί της αιτήσεως εξαιρέσεως που υπέβαλε ο W.Ż. Υπό τις συνθήκες αυτές, ο τριμελής δικαστικός σχηματισμός του Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) [Ανώτατο Δικαστήριο (τμήμα αστικών υποθέσεων)] αποφάσισε να απευθύνει στο αιτούν δικαστήριο τα εξής ερωτήματα:
- «1) Υφίσταται νομικώς και περατώνει τη διαδικασία που κινήθηκε με την άσκηση της επίμαχης προσφυγής η διάταξη η οποία απορρίπτει την ενώπιον του Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου) ασκηθείσα προσφυγή κατά πορίσματος του KRS και η οποία εκδόθηκε από μονομελή δικαστικό σχηματισμό απαρτιζόμενο από πρόσωπο διορισθέν σε θέση δικαστή του Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου), παρά την προηγούμενη άσκηση προσφυγής ενώπιον του KRS Naczelny Sąd Administracyjny (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου) κατά του πορίσματος του KRS το οποίο προτείνει τον διορισμό του οικείου προσώπου σε θέση δικαστή του Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου) και παρά το γεγονός ότι η ενώπιον του Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου διαδικασία βρισκόταν ακόμη σε εξέλιξη κατά το χρονικό σημείο της επίδοσης της πράξης διορισμού;
- 2) Έχει σημασία για την απάντηση επί του πρώτου ερωτήματος η δύναμη των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 388, παράγραφος 1 και 398²¹ του [κώδικα πολιτικής δικονομίας], καθώς και του άρθρου 44, παράγραφος 3, του [νόμου περί του KRS] απόφαση του Naczelny Sąd Administracyjny (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου) να αναστείλει την εκτέλεση του πορίσματος του KRS πριν από την επίδοση της πράξης διορισμού σε θέση δικαστή του Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου);»

- 40 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η απάντηση στα ερωτήματα που του υποβλήθηκαν εξαρτάται, μεταξύ άλλων, από το ζήτημα αν δικαστής που διορίστηκε υπό τις ανωτέρω περιγραφείσες συνθήκες αποτελεί ανεξάρτητο, αμερόληπτο και νομίμως συσταθέν δικαστήριο, κατά την έννοια του άρθρου 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ, του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, του άρθρου 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη, καθώς και του άρθρου 6, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ.
- 41 Κατά το αιτούν δικαστήριο, το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ πράγματι επιβάλλει στα κράτη μέλη να μεριμνούν ώστε τα εθνικά δικαιοδοτικά τους όργανα που καλούνται να αποφανθούν επί θεμάτων που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης να πληρούν τις απαιτήσεις αυτές, όπερ συνεπάγεται, ιδίως, ότι οι οικείοι δικαστές πρέπει να διορίζονται νομίμως.
- 42 Αφενός, όμως, το τμήμα εκτάκτου ελέγχου και δημοσίων υποθέσεων καλείται, μεταξύ άλλων, να εκδικάζει υποθέσεις σχετικές με θέματα που εμπíπτουν στο δίκαιο της Ένωσης, όπως, για παράδειγμα, υποθέσεις που αφορούν την προστασία του ανταγωνισμού και τη ρύθμιση του τομέα της ενέργειας. Αφετέρου, η επίδικη διάταξη εκδόθηκε στο πλαίσιο υποθέσεως αφορώσας το καθεστώς και την προστασία της ανεξαρτησίας δικαστή εθνικού δικαστηρίου το οποίο καλείται να αποφανθεί επί θεμάτων που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης, και επομένως επιβάλλεται η τήρηση των απαιτήσεων του άρθρου 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη σε κάθε στάδιο της διαδικασίας της κύριας δίκης.
- 43 Εξάλλου, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι ο οικείος δικαστής διορίστηκε κατά κατάφωρη και εσκεμμένη παράβαση θεμελιωδών διατάξεων του πολωνικού δικαίου που διέπουν τη διαδικασία διορισμού των δικαστών.
- 44 Συγκεκριμένα, πρώτον, ο εν λόγω διορισμός πραγματοποιήθηκε ενόσω εκκρεμούσε η εξέταση της προσφυγής κατά του υπ' αριθ. 331/2018 πορίσματος, με το οποίο προτεινόταν ο διορισμός του οικείου δικαστή από το Naczelny Sąd Administracyjny (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο). Πλην όμως, από το άρθρο 179 του Συντάγματος προκύπτει ότι τέτοια πρόταση έχει συστατικό χαρακτήρα, με συνέπεια, ενόσω η νομική υπόσταση του εν λόγω πορίσματος παραμένει λόγω της ως άνω προσφυγής αβέβαιη, οποιοσδήποτε διορισμός να στερείται νομικού ερείσματος, δεδομένου ότι τέτοια προσφυγή σκοπεί στο να διασφαλίσει στους μετέχοντες στη διαδικασία διορισμού τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων τους πρόσβασης στη δημόσια διοίκηση επί ίσοις όροις και προσφυγής σε δικαστήριο σύμφωνα με τα άρθρα 45, παράγραφος 1, 60 και 77, παράγραφος 2, του Συντάγματος.
- 45 Οι διατάξεις του άρθρου 44, παράγραφοι 1 ter και 4, του νόμου περί του KRS δεν μπορούν να ανατρέψουν τα ανωτέρω. Πράγματι, όπως υπογραμμίστηκε στη σκέψη 35 της παρούσας αποφάσεως, το Naczelny Sąd Administracyjny (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο) υπέβαλε αίτηση προδικαστικής αποφάσεως στο Δικαστήριο στο πλαίσιο της υποθέσεως επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Α.Β. κ.λπ. επειδή διατηρούσε αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητα των εν λόγω εθνικών διατάξεων προς το δίκαιο της Ένωσης. Το αιτούν δικαστήριο τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι το Naczelny Sąd Administracyjny (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο), λαμβάνοντας υπόψη τις διευκρινίσεις που θα του παράσχει το Δικαστήριο στην υπόθεση εκείνη, θα πρέπει να αποφανθεί επί της συμβατότητας των οικείων διατάξεων ή να διασφαλίσει τη σύμφωνη με το δίκαιο της Ένωσης ερμηνεία τους.
- 46 Δεύτερον, κατά το αιτούν δικαστήριο, καθόσον ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας προέβη στον επίδικο διορισμό παρά τη δικαστικά απρόσβλητη απόφαση με την οποία το Naczelny Sąd Administracyjny (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο) διέταξε την αναστολή εκτέλεσης του υπ' αριθ. 331/2018 πορίσματος, παρέβη τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 365,

παράγραφος 1, 391, παράγραφος 1 και 398²¹ του κώδικα πολιτικής δικονομίας, καθώς και το άρθρο 44, παράγραφος 3, του νόμου περί του KRS. Επιπλέον, το αιτούν δικαστήριο θεωρεί ότι ο διορισμός του οικείου δικαστή αντιβαίνει και στα άρθρα 7 και 10 του Συντάγματος, δεδομένου ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν σεβάστηκε τη δικαιοδοτική εξουσία του Naczelny Sąd Administracyjny (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου).

- 47 Κατά τα λοιπά, το αιτούν δικαστήριο προσθέτει ότι ο εν λόγω παράνομος διορισμός εντάσσεται σε ένα γενικότερο πλαίσιο, στο οποίο έχουν πολλαπλασιαστεί τα μέτρα που σκοπό έχουν να παρεμποδίσουν τον αποτελεσματικό δικαστικό έλεγχο των πορισμάτων του KRS με τα οποία προτείνονται διορισμοί σε θέσεις δικαστών του Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου).
- 48 Το ίδιο ισχύει, κατά το αιτούν δικαστήριο, πρώτον, όσον αφορά τη θέσπιση του άρθρου 44, παράγραφοι 1 ter και 4, του νόμου περί του KRS, η συμβατότητα του οποίου προς το δίκαιο της Ένωσης αποτελεί, όπως υπομνήσθηκε προηγουμένως, το αντικείμενο προδικαστικών ερωτημάτων που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο στο πλαίσιο της υποθέσεως επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση A.B. κ.λπ., δεύτερον, σχετικά με την άσκηση, από το KRS και μια ομάδα γερουσιαστών, προσφυγής ενώπιον του Trybunał Konstytucyjny (Συνταγματικού Δικαστηρίου) επί της οποίας το δικαστήριο αυτό έκρινε, με απόφαση της 25ης Μαρτίου 2019, ότι το άρθρο 44, παράγραφος 1 bis, του νόμου περί του KRS αντιβαίνει προς το Σύνταγμα και ότι, κατά συνέπεια, καταργούνται οι δίκες επί όλων των προσφυγών κατά των εν λόγω πορισμάτων που εκκρεμούσαν ενώπιον του Naczelny Sąd Administracyjny (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου) και, τρίτον, σχετικά με τη θέσπιση του νόμου της 26ης Απριλίου 2019, με τον οποίο καταργήθηκαν οι δίκες επί των προσφυγών αυτών και αποκλείστηκε η άσκηση οποιασδήποτε τέτοιας προσφυγής στο μέλλον.
- 49 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι στα ανωτέρω προστίθενται και άλλες πλημμέλειες σχετικά με τον διορισμό του οικείου δικαστή, στις οποίες περιλαμβάνεται το γεγονός ότι τα δεκαπέντε μέλη του σημερινού KRS που έχουν την ιδιότητα του δικαστή διορίστηκαν από τη Sejm (Δίαιτα) και όχι, όπως ίσχυε προηγουμένως, από τους συναδέλφους τους, καθώς και το γεγονός ότι ο διορισμός των εν λόγω μελών του KRS πραγματοποιήθηκε μέσω της σύντμησης της συνταγματικώς κατοχυρωμένης χρονικής διάρκειας της θητείας των μελών του προηγούμενου KRS. Οι πτυχές αυτές αποτελούν το αντικείμενο των προδικαστικών ερωτημάτων που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο στο πλαίσιο των συνεκδικασθεισών υποθέσεων επί των οποίων εκδόθηκε η απόφαση της 19ης Νοεμβρίου 2019, A.K. κ.λπ. (Ανεξαρτησία του πειθαρχικού τμήματος του Ανωτάτου Δικαστηρίου) (C-585/18, C-624/18 και C-625/18, EU:C:2019:982).
- 50 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των συνθηκών υπό τις οποίες πραγματοποιήθηκε ο διορισμός του οικείου δικαστή, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι ο συγκεκριμένος δικαστής δεν παρέχει τα εχέγγυα ανεξαρτησίας και αμεροληψίας. Συγκεκριμένα, οι ανωτέρω περιγραφείσες συνθήκες είναι ικανές να προξενήσουν εύλογες αμφιβολίες στους πολίτες ως προς το συγκεκριμένο ζήτημα, καθώς και να εκθέσουν τον οικείο δικαστή σε εξωτερικές πιέσεις των αρχών που τον διόρισαν και, περαιτέρω, σε προσπάθειες αποβλέπουσες στο να διασφαλιστεί ότι ο εν λόγω διορισμός δεν θα μπορεί πλέον να προσβληθεί δικαστικώς. Επίσης, οι συνθήκες αυτές δημιουργούν κίνδυνο μεροληψίας στο πλαίσιο της διαφοράς της κύριας δίκης, όπως αποδεικνύεται από την έκδοση της επίδικης διατάξεως από τον οικείο δικαστή.

- 51 Στο πλαίσιο αυτό, το Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) [Ανώτατο Δικαστήριο (τμήμα αστικών υποθέσεων)], σε διευρυμένη επταμελή σύνθεση, αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχουν το άρθρο 2, το άρθρο 6, παράγραφοι 1 και 3, και το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 47 του [Χάρτη] και το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, την έννοια ότι δεν αποτελεί ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως κατά την έννοια του δικαίου της [Ένωσης], μονομελής δικαστικός σχηματισμός ο οποίος απαρτίζεται από πρόσωπο διορισθέν στη θέση του δικαστή κατά κατάφωρη παράβαση των εθνικών κανόνων δικαίου σχετικά με τον διορισμό των δικαστών, παράβαση συνιστάμενη ιδίως στον διορισμό του εν λόγω προσώπου στη θέση του δικαστή, παρά την προηγούμενη άσκηση προσφυγής ενώπιον του αρμόδιου εθνικού δικαστηρίου [Naczelny Sąd Administracyjny (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου)] κατά του πορίσματος εθνικής αρχής, το οποίο περιλαμβάνει πρόταση διορισμού του ενδιαφερόμενου προσώπου στη θέση του δικαστή, παρά την αναστολή εκτέλεσης του πορίσματος αυτού σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και παρά τη μη περάτωση της διαδικασίας ενώπιον του αρμόδιου εθνικού δικαστηρίου [Naczelny Sąd Administracyjny (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου)] πριν από την επίδοση της πράξης διορισμού;»

Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

Επί του αιτήματος εφαρμογής της ταχείας διαδικασίας

- 52 Το αιτούν δικαστήριο ζήτησε την υπαγωγή της υπό κρίση αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως στην ταχεία διαδικασία δυνάμει του άρθρου 105 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου. Προς στήριξη του αιτήματός του, το αιτούν δικαστήριο υποστήριξε ότι η εν λόγω διαδικασία δικαιολογείται από το γεγονός ότι η απάντηση στο προδικαστικό ερώτημα που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο θα μπορούσε να έχει συνέπειες όχι μόνο για την υπό κρίση υπόθεση της κύριας δίκης, αλλά και όσον αφορά τη δικαιοδοτική δραστηριότητα ορισμένων ακόμη δικαστών οι οποίοι τοποθετήθηκαν προσφάτως σε διάφορα τμήματα του Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου), των οποίων ο διορισμός πραγματοποιήθηκε υπό συνθήκες εν μέρει ή καθ' όλα ανάλογες προς εκείνες υπό τις οποίες διορίστηκε ο οικείος δικαστής.
- 53 Το άρθρο 105, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας προβλέπει ότι, κατόπιν αιτήματος του αιτούντος δικαστηρίου ή, σε εξαιρετική περίπτωση, αυτεπαγγέλτως, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου μπορεί να αποφασίσει, αφού ακούσει τον εισηγητή δικαστή και τον γενικό εισαγγελέα, την υπαγωγή της προδικαστικής παραπομπής σε ταχεία διαδικασία, όταν η φύση της υποθέσεως απαιτεί να αποφανθεί το Δικαστήριο το συντομότερο δυνατόν.
- 54 Υπενθυμίζεται ότι η ταχεία διαδικασία αποτελεί δικονομικό μέσο για την αντιμετώπιση εξαιρετικά επείγουσας καταστάσεως. Εξάλλου, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει επίσης ότι η ταχεία διαδικασία μπορεί να μην εφαρμόζεται όταν ο ευαίσθητος και σύνθετος χαρακτήρας των νομικών ζητημάτων που εγείρει μια υπόθεση δυσχερώς συμβιβάζεται με την εφαρμογή της διαδικασίας αυτής, ιδίως όταν δεν κρίνεται σκόπιμη η σύντμηση της έγγραφης διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου (απόφαση της 18ης Μαΐου 2021, Asociația «Forumul Judecătorilor din România» κ.λπ., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 και C-397/19, σκέψη 103 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 55 Εν προκειμένω, με απόφαση της 20ής Αυγούστου 2019, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου αποφάσισε, αφού άκουσε τον εισηγητή δικαστή και τον γενικό εισαγγελέα, να μην κάνει δεκτό το αίτημα που μνημονεύθηκε στη σκέψη 52 της παρούσας αποφάσεως.
- 56 Ειδικότερα, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι η διαφορά της κύριας δίκης αφορά, κατ' ουσίαν, προσφυγή με την οποία δικαστής προσβάλλει την απόφαση με την οποία μετακινήθηκε από το τμήμα του δικαστηρίου στο οποίο υπηρετούσε έως τότε σε άλλο τμήμα του ίδιου δικαστηρίου, και σε σχέση με την εκδίκαση της οποίας υπέβαλε αίτηση εξαιρέσεως των δικαστών που καλούνταν να αποφανθούν επ' αυτής. Πλην όμως τέτοιου είδους διαφορά δεν μπορεί, αυτή καθαυτήν, να προκαλέσει εξαιρετικά επείγουσα κατάσταση.
- 57 Εξάλλου, μολονότι το υποβληθέν ερώτημα αφορά πράγματι θεμελιώδεις διατάξεις του δικαίου της Ένωσης, έχει πολύπλοκο και εξαιρετικά ευαίσθητο χαρακτήρα και εντάσσεται σε ένα σχετικά σύνθετο εθνικό δικονομικό και νομικό πλαίσιο και, επομένως, δεν ενδείκνυται για διαδικασία παρεκκλίνουσα από τους συνήθεις δικονομικούς κανόνες. Κατά τα λοιπά, πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη ότι, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 45, 48 και 49 της παρούσας αποφάσεως, ορισμένα από τα ερωτήματα του αιτούντος δικαστηρίου στα οποία στηρίζεται το υποβληθέν ερώτημα αποτελούσαν ήδη αντικείμενο άλλων προδικαστικών παραπομπών ευρισκόμενων σε αρκετά προχωρημένο στάδιο εξέτασης.

Επί της προφορικής διαδικασίας και επί του αιτήματος επαναλήψεως της διαδικασίας αυτής

- 58 Κατόπιν της έγγραφης διαδικασίας, τα ενδιαφερόμενα μέρη και ιδίως η Πολωνική Κυβέρνηση ανέπτυξαν προφορικώς τις απόψεις τους κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 22ας Σεπτεμβρίου 2020. Ο γενικός εισαγγελέας ανέπτυξε τις προτάσεις του στις 15 Απριλίου 2021, οπότε και περατώθηκε η προφορική διαδικασία.
- 59 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 7 Μαΐου 2021, η Πολωνική Κυβέρνηση ζήτησε την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας.
- 60 Προς στήριξη του αιτήματος αυτού, η εν λόγω Κυβέρνηση επικαλέστηκε το γεγονός ότι υπήρχε διάσταση μεταξύ των θέσεων που διατυπώνονται, αφενός, στις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στην υπό κρίση υπόθεση και, αφετέρου, στις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα G. Hogan στην υπόθεση *Repubblika* (C-896/19, EU:C:2020:1055) και στην απόφαση της 20ής Απριλίου 2021, *Repubblika* (C-896/19, EU:C:2021:311) όσον αφορά την αξιολόγηση της διαδικασίας διορισμού των εθνικών δικαστών στα διάφορα κράτη μέλη υπό το πρίσμα του δικαίου της Ένωσης.
- 61 Επίσης, η Πολωνική Κυβέρνηση φρονεί ότι η επανάληψη της προφορικής διαδικασίας δικαιολογείται εν προκειμένω από το γεγονός ότι ο γενικός εισαγγελέας δεν έλαβε επαρκώς υπόψη στις προτάσεις του, με τις οποίες η Πολωνική Κυβέρνηση διαφωνεί, τα επιχειρήματά της, με αποτέλεσμα οι εν λόγω προτάσεις να στερούνται αντικειμενικότητας.
- 62 Υπενθυμίζεται συναφώς, αφενός, ότι ο Οργανισμός του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο Κανονισμός Διαδικασίας του Δικαστηρίου δεν προβλέπουν τη δυνατότητα των κατά το άρθρο 23 του Οργανισμού αυτού ενδιαφερομένων να διατυπώνουν παρατηρήσεις σε απάντηση των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα (απόφαση της 6ης Μαρτίου 2018, *Achmea*, C-284/16, EU:C:2018:158, σκέψη 26 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 63 Αφετέρου, δυνάμει του άρθρου 252, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, ο γενικός εισαγγελέας διατυπώνει δημοσία, με πλήρη αμεροληψία και ανεξαρτησία, αιτιολογημένες προτάσεις επί των υποθέσεων οι οποίες, σύμφωνα με τον Οργανισμό του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, απαιτούν την παρέμβασή του. Το Δικαστήριο δεν δεσμεύεται ούτε από τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα ούτε από την αιτιολογία βάσει της οποίας αυτός καταλήγει στις εν λόγω προτάσεις. Επομένως, η διαφωνία οποιουδήποτε από τους ενδιαφερομένους με τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα, όποια και αν είναι τα ζητήματα που εξετάζει ο τελευταίος με τις προτάσεις του αυτές, δεν μπορεί να συνιστά, αυτή καθαυτήν, λόγο που δικαιολογεί την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας (απόφαση της 6ης Μαρτίου 2018, *Achmea*, C-284/16, EU:C:2018:158, σκέψη 27 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 64 Όσον αφορά τους ισχυρισμούς της Πολωνικής Κυβέρνησης κατά τους οποίους οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν είναι αντικειμενικές, αρκεί η επισήμανση ότι το γεγονός ότι η εν λόγω κυβέρνηση εκτιμά ότι οι προτάσεις δεν έλαβαν επαρκώς υπόψη τα επιχειρήματα που η ίδια προέβαλε στο πλαίσιο της παρούσας προδικαστικής διαδικασίας δεν μπορεί, εν πάση περιπτώσει, να αποδείξει την έλλειψη αντικειμενικότητας.
- 65 Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 83 του Κανονισμού Διαδικασίας του, το Δικαστήριο μπορεί οποτεδήποτε, αφού ακούσει τον γενικό εισαγγελέα, να διατάξει την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας, ιδίως αν κρίνει ότι δεν έχει διαφωτιστεί επαρκώς, ή όταν ένας διάδικος, μετά τη λήξη της διαδικασίας αυτής, επικαλείται νέο πραγματικό περιστατικό δυνάμενο να ασκήσει αποφασιστική επιρροή επί της αποφάσεως του Δικαστηρίου.
- 66 Εντούτοις, εν προκειμένω, το Δικαστήριο, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, εκτιμά ότι, κατόπιν της έγγραφης διαδικασίας και της επ' ακροατηρίου συζητήσεως που διεξήχθη ενώπιόν του, έχει στη διάθεσή του όλα τα αναγκαία στοιχεία για να αποφανθεί επί της υπό κρίση αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως. Σημειώνει δε ότι από την υποβληθείσα από την Πολωνική Κυβέρνηση αίτηση επαναλήψεως της προφορικής διαδικασίας δεν προκύπτει κανένα νέο πραγματικό περιστατικό δυνάμενο να ασκήσει επιρροή επί της αποφάσεως που το Δικαστήριο καλείται να εκδώσει.
- 67 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν απαιτείται να διαταχθεί η επανάληψη της προφορικής διαδικασίας.

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 68 Κατά πάγια νομολογία, στο πλαίσιο της διαδικασίας συνεργασίας μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων και του Δικαστηρίου την οποία θεσπίζει το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, στο Δικαστήριο απόκειται να δώσει στο εθνικό δικαστήριο μια χρήσιμη απάντηση που να του παρέχει τη δυνατότητα επιλύσεως της διαφοράς της οποίας έχει επιληφθεί. Υπό το πρίσμα αυτό, το Δικαστήριο μπορεί να αναδιατυπώσει, εφόσον είναι αναγκαίο, τα προδικαστικά ερωτήματα που του έχουν υποβληθεί (απόφαση της 15ης Ιουλίου 2021, *Ministrstvo za obrambo*, C-742/19, EU:C:2021:597, σκέψη 31 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 69 Εν προκειμένω, από την απόφαση του αιτούντος δικαστηρίου προκύπτει ότι αυτό καλείται να απαντήσει στα ερωτήματα που του υπέβαλε ο τριμελής δικαστικός σχηματισμός του *Sąd Najwyższy (Izba cywilna)* [Ανώτατο Δικαστήριο (τμήμα αστικών υποθέσεων)], τα οποία παρατέθηκαν στη σκέψη 39 της παρούσας αποφάσεως. Με τα ερωτήματα αυτά, το δικαστήριο αυτό ζητεί να διευκρινιστεί αν μπορεί βασίμως να μη λάβει υπόψη την επίδικη διάταξη και αν, κατά συνέπεια, καλείται να προχωρήσει στην εξέταση της αιτήσεως εξαιρέσεως της οποίας έχει

επιληφθεί στο πλαίσιο της υποθέσεως της κύριας δίκης, ή αν οφείλει να καταργήσει τη δίκη επί της αιτήσεως αυτής για τον λόγο ότι η ως άνω διάταξη περάτωσε τη διαφορά της κύριας δίκης, καθόσον κήρυξε απαράδεκτη την προσφυγή που άσκησε ο W.Ż. κατά του επίμαχου πορίσματος ενώπιον του Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου).

- 70 Εξάλλου, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι με το εν λόγω πόρισμα το KRS αποφάσισε να περατώσει τη διαδικασία επί της προσφυγής που άσκησε ο W.Ż. κατά της αποφάσεως με την οποία ο πρόεδρος του Sąd Okręgowy w K. (περιφερειακού δικαστηρίου του Κ.), στο οποίο ο W.Ż. υπηρετούσε ως δικαστής, τον μετακίνησε χωρίς τη συγκατάθεσή του από το τμήμα του δικαστηρίου όπου υπηρετούσε έως τότε σε άλλο τμήμα του εν λόγω δικαστηρίου.
- 71 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει δεκτό ότι με το προδικαστικό ερώτημα το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ και η αρχή της υπεροχής του δικαίου της Ένωσης έχουν την έννοια ότι εθνικό δικαστήριο στο οποίο υποβλήθηκε αίτηση εξαιρέσεως αφορώσα την εκδίκαση προσφυγής ενός δικαστή η οποία βάλλει κατά της αποφάσεως με την οποία αυτός μετακινήθηκε χωρίς τη συγκατάθεσή του από το τμήμα του δικαστηρίου στο οποίο υπηρετούσε σε άλλο, οφείλει να θεωρήσει ανυπόστατη τη διάταξη με την οποία ένα δικαστήριο, αποφαινόμενο σε τελευταίο βαθμό και στο πλαίσιο μονομελούς δικαστικού σχηματισμού, απέρριψε την ανωτέρω προσφυγή για τον λόγο ότι, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων υπό τις οποίες πραγματοποιήθηκε ο διορισμός του δικαστή που αποφαίνεται ως μονομελής δικαστικός σχηματισμός, ο δικαστής αυτός δεν αποτελεί ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως, κατά την έννοια του άρθρου 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ.
- 72 Όσον αφορά τις ανωτέρω περιστάσεις, το αιτούν δικαστήριο τονίζει, ειδικότερα, στο ερώτημά του, ότι κατά τον χρόνο διορισμού του οικείου δικαστή, το πόρισμα του KRS με το οποίο είχε προταθεί ο διορισμός του είχε προσβληθεί με ένδικο βοήθημα, καθώς και ότι το Naczelny Sąd Administracyjny (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο), ενώπιον του οποίου ασκήθηκε το εν λόγω ένδικο βοήθημα, είχε διατάξει την αναστολή εκτέλεσης του πορίσματος.
- 73 Όπως προκύπτει από τις σκέψεις 45, 48 και 49 της παρούσας αποφάσεως, στο σκεπτικό της αποφάσεως περί παραπομπής, το αιτούν δικαστήριο εκθέτει επίσης τις αμφιβολίες που διατηρεί στο πλαίσιο αυτό όσον αφορά, αφενός, τις διαδοχικές τροποποιήσεις των εθνικών κανόνων που διέπουν τα σχετικά ένδικα βοηθήματα και την αρμοδιότητα του Naczelny Sąd Administracyjny (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου) να αποφανθεί επ' αυτών και, αφετέρου, την προφανή έλλειψη ανεξαρτησίας του KRS, υπογραμμίζοντας ότι αμφότερα τα ανωτέρω ζητήματα έχουν αποτελέσει αντικείμενο προδικαστικών ερωτημάτων τα οποία υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο στο πλαίσιο, αντιστοίχως, της υποθέσεως επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση A.B. κ.λπ. και των συνεκδικασθεισών υποθέσεων επί των οποίων εκδόθηκε η απόφαση της 19ης Νοεμβρίου 2019, A. K. κ.λπ. (Ανεξαρτησία του πειθαρχικού τμήματος του Ανωτάτου Δικαστηρίου) (C-585/18, C-624/18 και C-625/18, EU:C:2019:982).

Επί της αρμοδιότητας του Δικαστηρίου

- 74 Κατά τον Prokurator Generalny (γενικό εισαγγελέα, Πολωνία), οι διαδικαστικοί κανόνες που εφαρμόζονται σε σχέση με τον διορισμό των δικαστών και οι προϋποθέσεις κύρους των διορισμών εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών και εκφεύγουν του πεδίου εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να κρίνει τα ανωτέρω ζητήματα.

- 75 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, η οργάνωση της δικαιοσύνης εντός των κρατών μελών εμπίπτει μεν στην αρμοδιότητά τους, πλην όμως κατά την άσκηση της αρμοδιότητας αυτής τα κράτη μέλη οφείλουν να τηρούν τις υποχρεώσεις που υπέχουν από το δίκαιο της Ένωσης, τούτο μάλιστα μπορεί να ισχύει, μεταξύ άλλων, στην περίπτωση εθνικών κανόνων σχετικών με την έκδοση αποφάσεων περί διορισμού των δικαστών και, ενδεχομένως, στην περίπτωση κανόνων σχετικών με τον δικαστικό έλεγχο ο οποίος τυγχάνει εφαρμογής στο πλαίσιο τέτοιων διαδικασιών διορισμού (πρβλ. αποφάσεις Α.Β. κ.λπ., σκέψη 68 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 20ής Απριλίου 2021, *Repubblika*, C-896/19, EU:C:2021:311, σκέψη 48).
- 76 Εξάλλου, η επιχειρηματολογία που προβλήθηκε στο πλαίσιο αυτό από τον γενικό εισαγγελέα αφορά στην πραγματικότητα αυτό καθεαυτό το νόημα και, συνεπώς, την ερμηνεία των διατάξεων του πρωτογενούς δικαίου στις οποίες αναφέρεται το υποβληθέν ερώτημα, η ερμηνεία δε αυτή άπτεται προδήλως της αρμοδιότητας του Δικαστηρίου δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ (πρβλ. απόφαση της 18ης Μαΐου 2021, *Asociația «Forumul Judecătorilor din România»* κ.λπ., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 και C-397/19, σκέψη 111 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 77 Από την πλευρά της, η Πολωνική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι με το προδικαστικό ερώτημα δεν ζητείται η ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, αλλά απλώς επιζητείται η επιβεβαίωση της πεποίθησης του αιτούντος δικαστηρίου ότι ο οικείος δικαστής δεν είναι ανεξάρτητος και αμερόληπτος και ότι δεν έχει διοριστεί νομίμως, όπερ συνεπάγεται ταυτοχρόνως την ερμηνεία των διατάξεων του εθνικού δικαίου που διέπουν τη διαδικασία διορισμού των δικαστών και την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών υπό το πρίσμα των εν λόγω διατάξεων, καθώς και την εξέταση του ζητήματος αν τέτοια παράβαση του εθνικού δικαίου συνιστά παράβαση του δικαίου της Ένωσης. Ωστόσο, τέτοια ερωτήματα δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου οσάκις αποφαίνεται επί αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως.
- 78 Εντούτοις, υπενθυμίζεται συναφώς, αφενός, ότι ενώ στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, η οποία στηρίζεται σε σαφή διαχωρισμό των καθηκόντων των εθνικών δικαστηρίων και του Δικαστηρίου, ο εθνικός δικαστής είναι βεβαίως ο μόνος αρμόδιος να διαπιστώσει και να εκτιμήσει τα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς της κύριας δίκης, καθώς και να ερμηνεύσει και να εφαρμόσει το εθνικό δίκαιο (βλ. ιδίως απόφαση της 26ης Απριλίου 2017, *Farkas*, C-564/15, EU:C:2017:302, σκέψη 37 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), γεγονός παραμένει ότι στο Δικαστήριο απόκειται να παράσχει στο εθνικό δικαστήριο που υπέβαλε προδικαστικό ερώτημα τα ερμηνευτικά στοιχεία του δικαίου της Ένωσης που κρίνονται αναγκαία για την επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τα στοιχεία που περιλαμβάνει η απόφαση περί παραπομπής όσον αφορά το εθνικό δίκαιο που έχει εφαρμογή στην εν λόγω διαφορά και τα πραγματικά περιστατικά που χαρακτηρίζουν τη διαφορά αυτή.
- 79 Αφετέρου, μολοντί ουδόλως απόκειται στο Δικαστήριο να αποφανθεί, στο πλαίσιο τέτοιας διαδικασίας προδικαστικής παραπομπής, επί της συμβατότητας διατάξεων του εθνικού δικαίου με τους κανόνες του δικαίου της Ένωσης, τούτο είναι ωστόσο αρμόδιο να παράσχει στο αιτούν δικαστήριο όλα τα ερμηνευτικά στοιχεία που αφορούν το τελευταίο αυτό δίκαιο και τα οποία μπορούν να του δώσουν τη δυνατότητα να εκτιμήσει τη συμβατότητα αυτή για την εκδίκαση της υποθέσεως της οποίας έχει επιληφθεί (απόφαση της 20ής Απριλίου 2021, *Repubblika*, C-896/19, EU:C:2021:311, σκέψη 30 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

80 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφανθεί επί της υπό κρίση αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως.

Επί του παραδεκτού

81 Η Πολωνική Κυβέρνηση και ο γενικός εισαγγελέας φρονούν ότι η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως είναι अपαράδεκτη για διαφόρους λόγους.

82 Κατά πρώτον, ο γενικός εισαγγελέας υποστηρίζει ότι όταν το Sąd Najwyższy (Ανώτατο Δικαστήριο) αποφαινεται επί προσφυγής, όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, κατά πορίσματος του KRS, δεν ενεργεί ως δικαστήριο που αποφαινεται επί διαφοράς, αλλά ως «όργανο νομικής προστασίας» το οποίο παρεμβαίνει στο πλαίσιο διαδικασίας αφορώσας πόρισμα «γενικού χαρακτήρα».

83 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες το Δικαστήριο επιτελεί την αποστολή του στο πλαίσιο των αιτήσεων προδικαστικής αποφάσεως είναι ανεξάρτητες από τη φύση και τον σκοπό των διαφορών αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας που αναφέρονται ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων. Το άρθρο 267 ΣΛΕΕ αναφέρεται στην απόφαση που πρέπει να εκδώσει ο εθνικός δικαστής χωρίς να προβλέπεται ειδική ρύθμιση ανάλογα με τη φύση αυτής (απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 1981, Foglia, 244/80, EU:C:1981:302, σκέψη 33).

84 Κατά πάγια νομολογία, τα εθνικά δικαστήρια μπορούν να υποβάλλουν προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο εφόσον εκκρεμεί ενώπιόν τους διαφορά και εφόσον καλούνται να αποφανθούν στο πλαίσιο διαδικασίας που πρόκειται να καταλήξει στην έκδοση δικαστικής αποφάσεως (πρβλ. απόφαση της 31ης Ιανουαρίου 2013, Belon, C-394/11, EU:C:2013:48, σκέψη 39).

85 Τούτο ακριβώς συμβαίνει εν προκειμένω.

86 Πράγματι, όπως προκύπτει από την απόφαση περί παραπομπής, στην υπόθεση της κύριας δίκης το Sąd Najwyższy (Ανώτατο Δικαστήριο) καλείται να αποφανθεί επί προσφυγής του W.Ż. κατά πορίσματος του KRS με το οποίο διατάσσεται η περάτωση της διαδικασίας επί της προσφυγής που είχε ασκήσει ο W.Ż. ενώπιον του οργάνου αυτού κατά αποφάσεως με την οποία το KRS τον μετακίνησε χωρίς τη συγκατάθεσή του από το τμήμα του δικαστηρίου όπου υπηρετούσε ως δικαστής σε άλλο.

87 Κατά δεύτερον, η Πολωνική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης των οποίων ζητείται εν προκειμένω η ερμηνεία δεν έχουν εφαρμογή στη διαφορά της κύριας δίκης και, ιδίως, ότι δεν μπορούν να επιβάλουν υποχρεώσεις σε κράτος μέλος όταν αυτό καθορίζει τις προϋποθέσεις μετακινήσεως που ισχύουν για τους δικαστές ή τη διαδικασία διορισμού τους, ούτε, ακόμη, να υποχρεώσουν τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να αναστείλει την έκδοση των πράξεων διορισμού των δικαστών έως ότου το Naczelny Sąd Administracyjny (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο) αποφανθεί επί της προσφυγής κατά του πορίσματος του KRS. Πράγματι, κατά την Πολωνική Κυβέρνηση, όλα αυτά τα ζητήματα εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών, σύμφωνα με το άρθρο 5 ΣΕΕ, σε συνδυασμό με τα άρθρα 3 και 4 ΣΛΕΕ.

88 Εξάλλου, κατά την Πολωνική Κυβέρνηση, το αιτούν δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο βάσει του εθνικού δικαίου να εκδώσει απόφαση η οποία de facto ισοδυναμεί με έκπτωση του οικείου δικαστή από το λειτούργημα που επιτελεί και οποιαδήποτε θέσπιση τέτοιας αρμοδιότητας βάσει

του δικαίου της Ένωσης ή αποφάσεως του Δικαστηρίου θα παραβίαζε, παραγνωρίζοντας το άρθρο 4, παράγραφος 2, ΣΕΕ, ορισμένες θεμελιώδεις εθνικές συνταγματικές αρχές, καθώς και τις αρχές του κράτους δικαίου, της ισοβιότητας των δικαστών και της ασφάλειας δικαίου.

- 89 Συναφώς, όπως ήδη υπομνήσθηκε στη σκέψη 75 της παρούσας αποφάσεως, αφενός, τα κράτη μέλη οφείλουν να τηρούν τις υποχρεώσεις που υπέχουν από το δίκαιο της Ένωσης κατά την άσκηση της αρμοδιότητάς τους, ιδίως δε εκείνης που αφορά τη θέσπιση των εθνικών κανόνων που διέπουν τη διαδικασία διορισμού των δικαστών και την υποβολή της εν λόγω διαδικασίας σε δικαστικό έλεγχο.
- 90 Αφετέρου, διαπιστώνεται ότι τα ανωτέρω επιχειρήματα της Πολωνικής Κυβέρνησης αφορούν, κατ' ουσίαν, το περιεχόμενο και, ως εκ τούτου, την ερμηνεία των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης τις οποίες αφορά το προδικαστικό ερώτημα, καθώς και τα αποτελέσματα που ενδέχεται να παράγουν οι διατάξεις αυτές, ιδίως λαμβανομένης υπόψη της υπεροχής του δικαίου αυτού. Επομένως, τα επιχειρήματα αυτά, τα οποία αφορούν την ουσία του υποβληθέντος ερωτήματος, δεν μπορούν, ως εκ της φύσεώς τους, να συνεπάγονται το απαράδεκτο του συγκεκριμένου ερωτήματος (πρβλ. απόφαση A.B. κλπ., σκέψη 80).
- 91 Κατά τρίτον, η Πολωνική Κυβέρνηση και ο γενικός εισαγγελέας εκτιμούν ότι η απάντηση του Δικαστηρίου στο προδικαστικό ερώτημα δεν είναι αναγκαία στο πλαίσιο της διαφοράς της κύριας δίκης.
- 92 Οι ως άνω μετέχοντες στη διαδικασία υποστηρίζουν ότι, πρώτον, εφόσον η προσφυγή του W.Ż κατά του επίμαχου πορίσματος απορρίφθηκε με την επίδικη διάταξη, δεν υφίσταται πλέον διαφορά στην κύρια δίκη, με αποτέλεσμα η αίτηση εξαιρέσεως η οποία εκκρεμεί ενώπιον τριμελούς σχηματισμού του Sąd Najwyższy (Izba cywilna) [Ανωτάτου Δικαστηρίου (τμήμα αστικών υποθέσεων)] να στερείται πλέον αντικειμένου.
- 93 Πρέπει, ωστόσο, να επισημανθεί συναφώς ότι, όπως εξέθεσε το αιτούν δικαστήριο, η απάντηση του Δικαστηρίου στο υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα είναι αναγκαία προκειμένου το εν λόγω εθνικό δικαστήριο να μπορέσει να απαντήσει στα ερωτήματα που του υπέβαλε ο τριμελής δικαστικός σχηματισμός του Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) [Ανώτατο Δικαστήριο (τμήμα αστικών υποθέσεων)], και τα οποία σκοπούν στο να καθοριστεί αν το τελευταίο ως άνω δικαστήριο οφείλει να θεωρήσει την επίδικη διάταξη ανυπόστατη και αν, κατά συνέπεια, εξακολουθεί να οφείλει να αποφανθεί επί της αιτήσεως της οποίας έχει επιληφθεί.
- 94 Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι, εν προκειμένω, η απάντηση του Δικαστηρίου είναι αναγκαία προκειμένου να καταστεί δυνατόν για το αιτούν δικαστήριο και, ακολούθως, για τον τριμελή δικαστικό σχηματισμό του Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) [Ανώτατο Δικαστήριο (τμήμα αστικών υποθέσεων)], να επιλύσουν ως πρόκριμα ορισμένα ζητήματα, ώστε το τελευταίο αυτό δικαστήριο να μπορέσει, εφόσον απαιτείται, να αποφανθεί επί της διαφοράς της κύριας δίκης (πρβλ. απόφαση της 26ης Μαρτίου 2020, Miasto Łowicz και Prokurator Generalny, C-558/18 και C-563/18, EU:C:2020:234, σκέψη 51 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Υπό τις συνθήκες αυτές, η ένσταση της Πολωνικής Κυβέρνησης και του γενικού εισαγγελέα πρέπει να απορριφθεί.
- 95 Δεύτερον, ο γενικός εισαγγελέας είναι της γνώμης ότι η αίτηση εξαιρέσεως η οποία εκκρεμεί στο πλαίσιο της κύριας δίκης θα έπρεπε, βάσει της εθνικής νομολογίας, να έχει κηρυχθεί απαράδεκτη, καθόσον η εν λόγω αίτηση υποβλήθηκε ενώπιον δικαστών οι οποίοι δεν είχαν ακόμη διοριστεί ώστε να επιληφθούν της εν λόγω υποθέσεως.

- 96 Εντούτοις, αρκεί συναφώς να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, στο πλαίσιο της προδικαστικής διαδικασίας του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, το Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να εξακριβώσει αν η απόφαση περί παραπομπής ελήφθη σύμφωνα με τους οργανωτικούς και δικονομικούς κανόνες του εθνικού δικαίου (απόφαση της 16ης Ιουνίου 2015, Gauweiler κ.λπ., C-62/14, EU:C:2015:400, σκέψη 26 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), ούτε, ιδίως, να εξετάσει το ζήτημα αν το μέσο ένδικης προστασίας που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου είναι παραδεκτό βάσει των εθνικών του κανόνων (πρβλ. απόφαση της 7ης Δεκεμβρίου 2000, Schnorbus, C-79/99, EU:C:2000:676, σκέψεις 21 και 22).
- 97 Τρίτον, κατά τον γενικό εισαγγελέα, μολονότι το υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα στηρίζεται σε προβαλλόμενη, εν προκειμένω, παράβαση των κανόνων που διέπουν την εθνική διαδικασία διορισμού των δικαστών, τέτοιες παραβιάσεις του εθνικού δικαίου δεν αποδείχθηκαν.
- 98 Εντούτοις, όπως υπομνήσθηκε συναφώς στη σκέψη 78 της παρούσας αποφάσεως, στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, το Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να αποφαινεται επί της ερμηνείας και της εφαρμογής της εθνικής ρυθμίσεως, ούτε να εκτιμά τα πραγματικά περιστατικά.
- 99 Τέταρτον και τελευταίο, ο γενικός εισαγγελέας είναι της γνώμης ότι η έκθεση των λόγων που περιέχεται στην αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δεν πληροί τις απαιτήσεις που απορρέουν από το άρθρο 94 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου. Συγκεκριμένα, κατά τον γενικό εισαγγελέα, η έκθεση των εφαρμοστέων διατάξεων του εθνικού δικαίου την οποία περιέχει η εν λόγω απόφαση είναι επιλεκτική και δεν τεκμηριώνει τις προβαλλόμενες πλημμέλειες της εθνικής διαδικασίας διορισμού των δικαστών, ενώ οι λόγοι που υπαγόρευσαν την επιλογή των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης των οποίων ζητείται η ερμηνεία και οι οποίοι μπορούν να αποδείξουν την αναγκαία σύνδεση μεταξύ των διατάξεων αυτών και της εθνικής ρυθμίσεως που έχει εφαρμογή στο πλαίσιο της διαφοράς της κύριας δίκης δεν διευκρινίζονται περαιτέρω από το αιτούν δικαστήριο.
- 100 Εντούτοις, διαπιστώνεται συναφώς ότι από όσα μνημονεύθηκαν στις σκέψεις 3 έως 28 και 40 έως 50 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία στοιχεία, ιδίως ως προς το περιεχόμενο των εθνικών διατάξεων που μπορούν να εφαρμοστούν εν προκειμένω, όσον αφορά τους λόγους που οδήγησαν το αιτούν δικαστήριο στο να υποβάλει ερώτημα στο Δικαστήριο σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ, καθώς και όσον αφορά τον σύνδεσμο που το αιτούν δικαστήριο θεωρεί ότι υφίσταται μεταξύ της διατάξεως αυτής και των προαναφερθέντων εθνικών κανόνων, με αποτέλεσμα το Δικαστήριο να είναι σε θέση να αποφανθεί επί του υποβληθέντος ερωτήματος.
- 101 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως είναι παραδεκτή.

Επί της ουσίας

- 102 Όπως προβλέπει το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ, τα κράτη μέλη οφείλουν να προβλέπουν ένα σύστημα μέσων ένδικης προστασίας και διαδικασιών το οποίο να διασφαλίζει στους πολίτες τον σεβασμό του δικαιώματός τους σε αποτελεσματική δικαστική προστασία στους τομείς που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης. Η μνημονευόμενη στο άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ αρχή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας των δικαιωμάτων που αντλούν οι πολίτες από το δίκαιο της Ένωσης συνιστά γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης, η οποία απορρέει από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών και έχει κατοχυρωθεί με τα άρθρα 6 και 13 της ΕΣΔΑ, καθώς και, σήμερα πλέον, με το άρθρο 47 του

Χάρτη (απόφαση της 18ης Μαΐου 2021, Asociația «Forumul Judecătorilor din România» κ.λπ., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 και C-397/19, σκέψη 190 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Επομένως, η τελευταία αυτή διάταξη πρέπει να λαμβάνεται δεόντως υπόψη για την ερμηνεία του άρθρου 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ (πρβλ. απόφαση της 20ής Απριλίου 2021, Repubblika, C-896/19, EU:C:2021:311, σκέψη 45 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 103 Όσον αφορά το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του άρθρου 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ, η διάταξη αυτή αφορά τους «τομείς που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης», ανεξαρτήτως της περιπτώσεως στην οποία τα κράτη μέλη θέτουν σε εφαρμογή το δίκαιο αυτό, κατά την έννοια του άρθρου 51, παράγραφος 1, του Χάρτη [αποφάσεις της 24ης Ιουνίου 2019, Επιτροπή κατά Πολωνίας (Ανεξαρτησία του Ανωτάτου Δικαστηρίου), C-619/18, EU:C:2019:531, σκέψη 50 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 18ης Μαΐου 2021, Asociația «Forumul Judecătorilor din România» κ.λπ., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 και C-397/19, σκέψη 192 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 104 Κάθε κράτος μέλος οφείλει, βάσει του άρθρου 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ, να διασφαλίζει μεταξύ άλλων ότι τα όργανα τα οποία εντάσσονται ως «δικαστήρια», υπό την έννοια του δικαίου της Ένωσης, στο εθνικό σύστημα ενδίκων βοηθημάτων στους τομείς που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης και τα οποία, ως εκ τούτου, δύνανται να αποφαίνονται υπό την ιδιότητα αυτή επί της εφαρμογής ή της ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης πληρούν τις απαιτήσεις περί αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας (απόφαση A.B. κ.λπ., σκέψη 112 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 105 Όσον αφορά την υπόθεση της κύριας δίκης, υπενθυμίζεται εκ προοιμίου ότι η προσφυγή που άσκησε ο W.Ż. ενώπιον του Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου) στρέφεται κατά πορίσματος του KRS με το οποίο αποφασίστηκε η περάτωση της διαδικασίας επί της προσφυγής την οποία ο W.Ż. είχε ασκήσει ενώπιόν του κατά της αποφάσεως του προέδρου του Sąd Okręgowy w K. (περιφερειακού δικαστηρίου του Κ.), βάσει της οποίας ο W.Ż μετακινήθηκε χωρίς τη συγκατάθεσή του από το τμήμα του δικαστηρίου όπου υπηρετούσε έως τότε σε άλλο τμήμα του ίδιου δικαστηρίου.
- 106 Συναφώς, δεν αμφισβητείται ότι ένα τακτικό πολωνικό δικαστήριο, όπως το Sąd Okręgowy (περιφερειακό δικαστήριο), μπορεί να κληθεί να αποφανθεί επί ζητημάτων που συνδέονται με την εφαρμογή και την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης και ότι, ως εκ τούτου, ως «δικαστήριο», κατά την οριζόμενη από το δίκαιο της Ένωσης έννοια, εντάσσεται στο πολωνικό σύστημα ενδίκων βοηθημάτων στους «τομείς που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης», κατά το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ [πρβλ. αποφάσεις της 5ης Νοεμβρίου 2019, Επιτροπή κατά Πολωνίας (Ανεξαρτησία των τακτικών δικαστηρίων), C-192/18, EU:C:2019:924, σκέψη 104, και της 15ης Ιουλίου 2021, Επιτροπή κατά Πολωνίας (Πειθαρχικό καθεστώς των δικαστικών λειτουργιών), C-791/19, EU:C:2021:596, σκέψη 55].
- 107 Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι ένα τέτοιο δικαστήριο είναι σε θέση να εγγυηθεί την αποτελεσματική δικαστική προστασία που απαιτείται στο πλαίσιο αυτό δυνάμει του άρθρου 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ, η διαφύλαξη της ανεξαρτησίας του έχει πρωταρχική σημασία, όπως επιβεβαιώνεται από το άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη, το οποίο ανάγει την πρόσβαση σε «ανεξάρτητο» δικαστήριο σε μια από τις απαιτήσεις που συνδέονται με το θεμελιώδες δικαίωμα πραγματικής προσφυγής [αποφάσεις της 18ης Μαΐου 2021, Asociația «Forumul Judecătorilor din România» κ.λπ., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19

και C-397/19, σκέψη 194 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 15ης Ιουλίου 2021, Επιτροπή κατά Πολωνίας (Πειθαρχικό καθεστώς των δικαστικών λειτουργιών), C-791/19, EU:C:2021:596, σκέψη 57)].

- 108 Η απαίτηση αυτή περί ανεξαρτησίας των δικαιοδοτικών οργάνων, η οποία είναι άμεσα συνυφασμένη με την αποστολή του δικαστή, αποτελεί ουσιώδες στοιχείο του δικαιώματος σε αποτελεσματική δικαστική προστασία και του θεμελιώδους δικαιώματος σε δίκαιη δίκη, το οποίο είναι κεφαλαιώδους σημασίας για τη διασφάλιση της προστασίας του συνόλου των δικαιωμάτων των οποίων απολαύουν οι πολίτες βάσει του δικαίου της Ένωσης και για την προάσπιση των κοινών αξιών των κρατών μελών οι οποίες μνημονεύονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ, ιδίως δε της αξίας του κράτους δικαίου [αποφάσεις της 20ής Απριλίου 2021, *Repubblika*, C-896/19, EU:C:2021:311, σκέψη 51 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 15ης Ιουλίου 2021, Επιτροπή κατά Πολωνίας (Πειθαρχικό καθεστώς των δικαστικών λειτουργιών), C-791/19, EU:C:2021:596, σκέψη 58].
- 109 Κατά πάγια νομολογία, οι εγγυήσεις ανεξαρτησίας και αμεροληψίας που απαιτούνται δυνάμει του δικαίου της Ένωσης επιτάσσουν την ύπαρξη κανόνων, ιδίως όσον αφορά τη σύνθεση του οργάνου, τον διορισμό των μελών του, τη διάρκεια της θητείας τους, καθώς και τους λόγους εξαιρέσεως και παύσεως των μελών του, ώστε οι πολίτες να μην έχουν καμία εύλογη αμφιβολία ως προς το ανεπηρέαστο του εν λόγω οργάνου από εξωγενή στοιχεία και ως προς την ουδετερότητά του έναντι των αντικρουόμενων συμφερόντων (απόφαση της 20ής Απριλίου 2021, *Repubblika*, C-896/19, EU:C:2021:311, σκέψη 53 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 110 Συναφώς, επιβάλλεται οι δικαστές να προφυλάσσονται από εξωτερικές παρεμβάσεις ή πιέσεις δυνάμενες να θέσουν σε κίνδυνο την ανεξαρτησία τους. Ειδικότερα, οι κανόνες οι οποίοι διέπουν το καθεστώς των δικαστών και την άσκηση του λειτουργήματός τους πρέπει να αποκλείουν όχι μόνον κάθε άμεση επιρροή, υπό τη μορφή εντολών, αλλά και πιο έμμεσες μορφές επιρροής δυνάμενες να κατευθύνουν τις αποφάσεις τους, ούτως ώστε να μη δημιουργείται η εντύπωση ότι οι δικαστές δεν είναι ανεξάρτητοι ή αμερόληπτοι, η οποία θα μπορούσε να υπονομεύσει την εμπιστοσύνη που πρέπει να εμπνέει η δικαιοσύνη στους πολίτες μιας δημοκρατικής κοινωνίας και ενός κράτους δικαίου (απόφαση της 18ης Μαΐου 2021, *Asociația «Forumul Judecătorilor din România» κ.λπ.*, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 και C-397/19, σκέψη 197 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 111 Συνεπώς, η απαραίτητη ελευθερία των δικαστών από κάθε είδους εξωτερικές παρεμβάσεις ή πιέσεις επιτάσσει, μεταξύ άλλων, ορισμένες εγγυήσεις για την προστασία των προσώπων στα οποία έχει ανατεθεί το δικαιοδοτικό έργο, όπως είναι η ισοβιότητα [απόφαση της 5ης Νοεμβρίου 2019, Επιτροπή κατά Πολωνίας (Ανεξαρτησία των τακτικών δικαστηρίων), C-192/18, EU:C:2019:924, σκέψη 112 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 112 Λαμβανομένης υπόψη της κεφαλαιώδους σημασίας της αρχής της ισοβιότητας, εξαίρεση από την εν λόγω αρχή δεν μπορεί να γίνει δεκτή παρά μόνον εφόσον η εξαίρεση αυτή δικαιολογείται από θεμιτό σκοπό και είναι αναλογική σε σχέση με τον σκοπό και υπό τον όρο ότι δεν δύναται να προκαλέσει εύλογες αμφιβολίες στους πολίτες ως προς το ανεπηρέαστο του οικείου δικαιοδοτικού οργάνου από εξωτερικά στοιχεία και ως προς την ουδετερότητά του έναντι των αντιπαρατιθέμενων συμφερόντων. Ως εκ τούτου, είναι κοινώς παραδεκτό ότι οι δικαστές μπορούν να παυθούν από τα καθήκοντά τους εφόσον κριθεί ότι είναι ακατάλληλοι για την άσκησή τους λόγω αδυναμίας ή σοβαρού παραπτώματος, τηρουμένων των προσηκουσών

διαδικασιών [πρβλ. απόφαση της 5ης Νοεμβρίου 2019, Επιτροπή κατά Πολωνίας (Ανεξαρτησία των τακτικών δικαστηρίων), C-192/18, EU:C:2019:924, σκέψεις 113 και 115 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

- 113 Συναφώς, κατά πάγια νομολογία, η απαίτηση περί ανεξαρτησίας των δικαστών που απορρέει από το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ επιβάλλει να περιβάλλεται το πειθαρχικό καθεστώς που ισχύει για τους δικαστές τις αναγκαίες εγγυήσεις, ώστε να αποφεύγεται κάθε ενδεχόμενο χρήσης του ως συστήματος πολιτικού ελέγχου του περιεχομένου των δικαστικών αποφάσεων. Η θέσπιση κανόνων οι οποίοι ορίζουν, μεταξύ άλλων, ποιες συμπεριφορές συνιστούν πειθαρχικά αδικήματα και ποιες κυρώσεις εφαρμόζονται συγκεκριμένα επ' αυτών, οι οποίοι προβλέπουν την παρέμβαση ανεξάρτητου οργάνου βάσει διαδικασίας που εγγυάται πλήρως τα κατοχυρωμένα στα άρθρα 47 και 48 του Χάρτη δικαιώματα, ιδίως δε τα δικαιώματα άμυνας, και οι οποίοι καθιερώνουν τη δυνατότητα προσβολής των αποφάσεων των πειθαρχικών οργάνων ενώπιον των δικαστηρίων αποτελεί σύνολο ουσιωδών εγγυήσεων για τη διαφύλαξη της ανεξαρτησίας της δικαστικής εξουσίας [αποφάσεις της 18ης Μαΐου 2021, Asociația «Forumul Judecătorelor din România» κ.λπ., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 και C-397/19, σκέψη 198 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 15ης Ιουλίου 2021, Επιτροπή κατά Πολωνίας (Πειθαρχικό καθεστώς των δικαστικών λειτουργιών), C-791/19, EU:C:2021:596, σκέψη 61].
- 114 Η μετάθεση δικαστή σε άλλο δικαστήριο χωρίς τη συγκατάθεσή του ή, όπως συνέβη στην υπόθεση της κύριας δίκης, η μετακίνηση δικαστή σε άλλο τμήμα του ίδιου δικαστηρίου δίχως τη συγκατάθεσή του, είναι επίσης ικανές να θίξουν τις αρχές της ισοβιότητας και της ανεξαρτησίας των δικαστών.
- 115 Πράγματι, τέτοιες μεταθέσεις ή μετακινήσεις ενδέχεται να αποτελέσουν μέσο άσκησης ελέγχου επί του περιεχομένου των δικαστικών αποφάσεων, δεδομένου ότι μπορούν όχι μόνο να επηρεάσουν την έκταση των αρμοδιοτήτων των οικείων δικαστών και τον χειρισμό των υποθέσεων που τους έχουν ανατεθεί, αλλά και να έχουν σημαντικές συνέπειες για τη ζωή και τη σταδιοδρομία τους και, ως εκ τούτου, να έχουν αποτελέσματα ανάλογα με εκείνα της πειθαρχικής ποινής.
- 116 Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, αφού εξέτασε διάφορα διεθνή νομοθετήματα σχετικά με το ζήτημα των δικαστικών μεταθέσεων, επισήμανε, συναφώς, ότι τα νομοθετήματα αυτά επιβεβαίωναν ότι τα μέλη του δικαστικού σώματος έχουν, ως απόρροια της δικαστικής ανεξαρτησίας, το δικαίωμα προστασίας από αυθαίρετη μετάθεση. Συναφώς, το εν λόγω δικαστήριο υπογράμμισε, μεταξύ άλλων, τη σημασία των διαδικαστικών εγγυήσεων και της δυνατότητας ασκήσεως ενδίκου βοηθήματος κατά των αποφάσεων που επηρεάζουν τη σταδιοδρομία των δικαστών, συμπεριλαμβανομένου του καθεστώτος τους, και, ιδίως, των αποφάσεων περί μεταθέσεώς τους χωρίς τη συγκατάθεσή τους, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η ανεξαρτησία τους δεν υπονομεύεται από αδικαιολόγητες εξωτερικές επιρροές (πρβλ. απόφαση του ΕΔΔΑ της 9ης Μαρτίου 2021, Bilgen κατά Τουρκίας, CE:ECHR:2021:0309JUD000157107, § 63 και 96).
- 117 Κατόπιν των προεκτεθέντων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η απαίτηση περί ανεξαρτησίας των δικαστών, η οποία απορρέει από το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα του άρθρου 47 του Χάρτη, επιβάλλει το καθεστώς που ισχύει για τις μεταθέσεις των δικαστών οι οποίες πραγματοποιούνται χωρίς τη συγκατάθεσή τους να παρέχει ιδίως, ακριβώς όπως οι πειθαρχικοί κανόνες, τις αναγκαίες εγγυήσεις, ώστε να αποτρέπεται κάθε κίνδυνος να υπονομευθεί η ανεξαρτησία αυτή μέσω άμεσων ή έμμεσων εξωτερικών παρεμβάσεων.

Επομένως, οι κανόνες και οι αρχές που υπομνήσθηκαν στη σκέψη 113 της παρούσας αποφάσεως σχετικά με το πειθαρχικό καθεστώς που εφαρμόζεται στους δικαστές πρέπει να έχουν εφαρμογή, *mutatis mutandis*, και στην περίπτωση τέτοιου καθεστώτος μεταθέσεων.

- 118 Επομένως, ακόμη και όταν τέτοια μέτρα για τη μετάθεση δικαστή τα οποία λαμβάνονται χωρίς τη συγκατάθεσή του από τον πρόεδρο του δικαστηρίου στο οποίο αυτός υπηρετεί δεν εντάσσονται, όπως στην υπόθεση της κύριας δίκης, στο πειθαρχικό καθεστώς που ισχύει για τους δικαστές, είναι απαραίτητο τα εν λόγω μέτρα να μπορούν να ληφθούν μόνο για θεμιτούς λόγους που ανάγονται ιδίως στην κατανομή των διαθέσιμων πόρων, ούτως ώστε να διασφαλίζεται η ορθή απονομή της δικαιοσύνης, και οι αποφάσεις αυτές να μπορούν να προσβληθούν δικαστικώς, σύμφωνα με διαδικασία που διασφαλίζει πλήρως τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται στα άρθρα 47 και 48 του Χάρτη, ιδίως δε τα δικαιώματα άμυνας.
- 119 Όσον αφορά το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η υπόθεση της κύριας δίκης, ο Rzecznik Praw Obywatelskich (Συνήγορος του Πολίτη, Πολωνία) επισήμανε, μεταξύ άλλων, ενώπιον του Δικαστηρίου, πρώτον, ότι η απόφαση μετακινήσεως που προσβλήθηκε από τον W.Ż. συνιστά, κατά τη γνώμη του, αδικαιολόγητο υποβιβασμό, δεδομένου ότι ο W.Ż. μετακινήθηκε από δευτεροβάθμιο τμήμα αστικών υποθέσεων του περιφερειακού δικαστηρίου σε πρωτοβάθμιο τμήμα του ίδιου δικαστηρίου, δεύτερον ότι ο W.Ż. ήταν μέλος και εκπρόσωπος του προηγούμενου KRS και γνωστός για τις επικρίσεις που είχε διατυπώσει δημοσίως κατά των μεταρρυθμίσεων του πολωνικού δικαιοδοτικού συστήματος και, τρίτον, ότι ο πρόεδρος του δικαστηρίου που είχε λάβει την απόφαση σχετικά με την επίμαχη, στο πλαίσιο της κύριας δίκης, μετακίνηση είχε διοριστεί από τον Υπουργό Δικαιοσύνης στο πλαίσιο της διακριτικής του ευχέρειας, δυνάμει του άρθρου 24, παράγραφος 1, του νόμου περί οργανώσεως των τακτικών δικαστηρίων, σε αντικατάσταση του προηγούμενου προέδρου του ίδιου δικαστηρίου του οποίου η θητεία δεν είχε ακόμα λήξει. Υπενθυμίζοντας ότι η προσφυγή του W.Ż. κατά της αποφάσεως μετακινήσεως τέθηκε στο αρχείο με το επίμαχο πόρισμα, ο Συνήγορος του Πολίτη υποστήριξε, επίσης, στο πλαίσιο αυτό, απηχώντας τις αμφιβολίες που είχε εκφράσει συναφώς το αιτούν δικαστήριο, ότι το νέο KRS που εξέδωσε το ανωτέρω πόρισμα δεν αποτελούσε ανεξάρτητο όργανο.
- 120 Μολονότι όταν το Δικαστήριο αποφαινεται προδικαστικώς, όπως εν προκειμένω, δεν είναι αρμόδιο να εξακριβώσει σε ποιον βαθμό τέτοιες περιστάσεις ή ορισμένες εξ αυτών έχουν όντως αποδειχθεί, παραμένει σε κάθε περίπτωση αναγκαίο, προκειμένου να διασφαλιστεί η δυνατότητα πραγματικής ένδικης προσφυγής κατά αποφάσεως μετακινήσεως δικαστή που ελήφθη χωρίς τη συγκατάθεσή του, όπως η επίμαχη απόφαση στην υπόθεση της κύριας δίκης, να μπορεί ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο που έχει συσταθεί νομίμως, σύμφωνα με διαδικασία η οποία διασφαλίζει πλήρως τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται στα άρθρα 47 και 48 του Χάρτη, να ελέγξει τη βασιμότητα της ανωτέρω αποφάσεως, καθώς και της αποφάσεως οργάνου, όπως του KRS, με την οποία περατώνεται η διαδικασία επί της προσφυγής κατά της εν λόγω αποφάσεως μετακινήσεως.
- 121 Εν προκειμένω, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, όπως προκύπτει και από τη σκέψη 71 της παρούσας αποφάσεως, να διευκρινιστεί αν, στο πλαίσιο της υποθέσεως της κύριας δίκης, το δίκαιο της Ένωσης επιβάλλει να θεωρηθεί ανυπόστατη η επίδικη διάταξη με την οποία ο οικείος δικαστής απέρριψε την προσφυγή του W.Ż. κατά του επίμαχου πορίσματος, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων υπό τις οποίες πραγματοποιήθηκε ο διορισμός του εν λόγω δικαστή. Βάσει της διατύπωσής του, το ερώτημα αυτό αφορά ειδικότερα το ζήτημα αν, λαμβανομένων υπόψη των εν λόγω περιστάσεων, ο οικείος δικαστής δύναται να θεωρηθεί ως «ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο, που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως κατά την έννοια του δικαίου της Ένωσης».

- 122 Όσον αφορά τις ανωτέρω έννοιες, από το άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, πρώτη περίοδος, του Χάρτη, το οποίο αποτυπώνει, κατ' ουσίαν, όπως υπομνήσθηκε και στη σκέψη 102 της παρούσας αποφάσεως, τη γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης περί αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας την οποία μνημονεύει και το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ, προκύπτει ότι κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα να δικασθεί η υπόθεσή του δίκαια, δημόσια και εντός εύλογης προθεσμίας, από ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο, που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως.
- 123 Εξάλλου, στον βαθμό που ο Χάρτης περιλαμβάνει δικαιώματα που αντιστοιχούν σε εκείνα που κατοχυρώνονται στην ΕΣΔΑ, το άρθρο 52, παράγραφος 3, του Χάρτη αποσκοπεί στη διασφάλιση της αναγκαίας συνοχής μεταξύ των δικαιωμάτων που περιλαμβάνονται σε αυτόν και των αντίστοιχων δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στην ΕΣΔΑ, χωρίς αυτό να θίγει την αυτονομία του δικαίου της Ένωσης. Κατά τις επεξηγήσεις σχετικά με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (ΕΕ 2007, C 303, σ. 17), το άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη αντιστοιχεί στο άρθρο 6, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ. Επομένως, το Δικαστήριο οφείλει να ερμηνεύει το άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη κατά τέτοιον τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ένα επίπεδο προστασίας σύμφωνο με εκείνο που κατοχυρώνεται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ, όπως ερμηνεύεται από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (πρβλ. αποφάσεις της 29ης Ιουλίου 2019, Gambino και Hyka, C-38/18, EU:C:2019:628, σκέψη 39 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, καθώς και της 26ης Μαρτίου 2020, Réexamen Simpson κατά Συμβουλίου και ΗG κατά Επιτροπής, C-542/18 RX-II και C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, σκέψη 72).
- 124 Συναφώς, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έχει υπογραμμίσει, μεταξύ άλλων, ότι μολονότι το δικαίωμα σε «δικαστήριο που έχει συσταθεί νομίμως» το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ συνιστά αυτοτελές δικαίωμα, το εν λόγω δικαίωμα συνδέεται στενά με τα εγγύα «ανεξαρτησίας» και «αμεροληψίας», κατά την έννοια της διατάξεως αυτής. Συγκεκριμένα, το ανωτέρω δικαστήριο έχει κρίνει, μεταξύ άλλων, ότι μολονότι καθεμιά από τις θεσμικές απαιτήσεις του άρθρου 6, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ επιδιώκει έναν συγκεκριμένο σκοπό, ο οποίος τις καθιστά ειδικές εγγυήσεις δίκαιης δίκης, έχουν ως κοινό γνώρισμα ότι σκοπούν στην τήρηση των θεμελιωδών αρχών της υπεροχής του δικαίου και της διάκρισης των εξουσιών, διευκρινίζοντας, συναφώς, ότι οι απαιτήσεις αυτές θεμελιώνονται στην ανάγκη διαφυλάξεως της εμπιστοσύνης την οποία πρέπει να εμπνέει η δικαστική εξουσία στον πολίτη και της ανεξαρτησίας της εξουσίας αυτής έναντι των άλλων εξουσιών (απόφαση του ΕΔΔΑ της 1ης Δεκεμβρίου 2020, Ástráðsson κατά Ισλανδίας, CE:ECHR:2020:1201JUD002637418, § 231 και 233).
- 125 Ειδικότερα όσον αφορά τη διαδικασία διορισμού των δικαστών, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έχει επίσης επισημάνει ότι λαμβανομένων υπόψη των ουσιωδών συνεπειών της εν λόγω διαδικασίας στην εύρυθμη λειτουργία και στη νομιμότητα της δικαστικής εξουσίας σε ένα δημοκρατικό κράτος το οποίο διέπεται από την υπεροχή του δικαίου, η διαδικασία αυτή συνιστά, κατ' ανάγκην, εγγενές στοιχείο της έννοιας του «δικαστηρίου που έχει συσταθεί νομίμως», κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ, διευκρινίζοντας παράλληλα ότι η ανεξαρτησία ενός δικαστηρίου, κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, αξιολογείται με βάση, μεταξύ άλλων, τον τρόπο διορισμού των μελών του (απόφαση του ΕΔΔΑ της 1ης Δεκεμβρίου 2020, Ástráðsson κατά Ισλανδίας, CE:ECHR:2020:1201JUD002637418, § 227 και 232).

- 126 Όπως έχει κρίνει, από πλευράς του, το Δικαστήριο, οι εγγυήσεις περί προσβάσεως σε ανεξάρτητο, αμερόληπτο και προηγουμένως νομίμως συσταθέν δικαστήριο, και ιδίως εκείνες που καθορίζουν την έννοια του δικαστηρίου όπως και τη σύνθεσή του, αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη. Η εξέταση του ζητήματος εάν κάθε δικαστήριο, με την εκάστοτε σύνθεσή του, συνιστά τέτοιο δικαστήριο όταν ανακλύπει επί του θέματος αυτού σοβαρή αμφιβολία, είναι αναγκαία για την εμπιστοσύνη την οποία οφείλουν να εμπνέουν στους πολίτες τα δικαστήρια μιας δημοκρατικής κοινωνίας (βλ. απόφαση της 26ης Μαρτίου 2020, Réexamen Simpson κατά Συμβουλίου και ΗG κατά Επιτροπής, C-542/18 RX-II και C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, σκέψη 57 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 127 Σύμφωνα με την αρχή της διακρίσεως των εξουσιών που χαρακτηρίζει τη λειτουργία ενός κράτους δικαίου, η ανεξαρτησία των δικαστηρίων πρέπει ιδίως να διασφαλίζεται έναντι της νομοθετικής και της εκτελεστικής εξουσίας (απόφαση της 20ής Απριλίου 2021, Repubblica, C-896/19, EU:C:2021:311, σκέψη 54 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 128 Όπως υπομνήσθηκε στις σκέψεις 109 και 110 της παρούσας αποφάσεως, οι απαιτήσεις περί ανεξαρτησίας και αμεροληψίας απαιτούν την ύπαρξη κανόνων, ιδίως όσον αφορά τη σύνθεση του οργάνου και τον διορισμό των μελών του, ώστε οι πολίτες να μην έχουν καμία εύλογη αμφιβολία ως προς το ανεπηρέαστο του εν λόγω οργάνου από εξωγενή στοιχεία και ως προς την ουδετερότητά του έναντι των αντικρουόμενων συμφερόντων.
- 129 Εξάλλου, στη σκέψη 73 της αποφάσεως της 26ης Μαρτίου 2020, Réexamen Simpson κατά Συμβουλίου και ΗG κατά Επιτροπής (C-542/18 RX-II και C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232), το Δικαστήριο υπενθύμισε συναφώς, απηχώντας την πάγια νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, ότι με την προσθήκη της φράσεως «νομίμως λειτουργούντος» στο άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, της ΕΣΔΑ επιδιώκεται να αποτραπεί το ενδεχόμενο να αφηθεί η οργάνωση του δικαιοδοτικού συστήματος στη διακριτική ευχέρεια της εκτελεστικής εξουσίας και να διασφαλιστεί ότι ο τομέας αυτός θα διέπεται από νόμο θεσπιζόμενο από τη νομοθετική εξουσία κατά τρόπο σύμφωνο προς τους κανόνες που διέπουν την άσκηση της αρμοδιότητάς της. Η φράση αυτή απηχεί, μεταξύ άλλων, την αρχή του κράτους δικαίου και αφορά όχι μόνον τη νομική βάση της ίδιας της υπάρξεως του δικαστηρίου, αλλά και τη σύνθεση της έδρας σε κάθε υπόθεση, καθώς και κάθε άλλη διάταξη του εσωτερικού δικαίου της οποίας η μη τήρηση καθιστά μη νόμιμη τη συμμετοχή ενός ή περισσοτέρων δικαστών στην εξέταση της υποθέσεως, στις οποίες συγκαταλέγονται, ειδικότερα, οι σχετικές με την ανεξαρτησία και την αμεροληψία των μελών του οικείου δικαστηρίου διατάξεις.
- 130 Όσον αφορά το δίκαιο της Ένωσης, το Δικαστήριο, εμπνεόμενο επί του θέματος αυτού από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, έχει κρίνει, συναφώς, ότι πλημμέλεια κατά τον διορισμό των δικαστών εντός του οικείου δικαιοδοτικού συστήματος συνιστά παράβαση της απαιτήσεως περί δικαστηρίου νομίμως συσταθέντος, ιδίως όταν η πλημμέλεια αυτή είναι τέτοιας φύσεως και σοβαρότητας ώστε να δημιουργείται πραγματικός κίνδυνος να μπορούν άλλες εξουσίες, ιδίως η εκτελεστική, να ασκήσουν αδικαιολόγητη διακριτική εξουσία θέτοντας σε κίνδυνο την ακεραιότητα του αποτελέσματος στο οποίο οδηγεί η διαδικασία διορισμού και δημιουργώντας με τον τρόπο αυτόν εύλογη αμφιβολία στους πολίτες ως προς την ανεξαρτησία και την αμεροληψία του ή των οικείων δικαστών, όπερ συμβαίνει οσάκις πρόκειται για θεμελιώδεις κανόνες που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της θεσπίσεως και της λειτουργίας του εν λόγω δικαιοδοτικού συστήματος (πρβλ. απόφαση της 26ης Μαρτίου 2020, Réexamen Simpson κατά Συμβουλίου και ΗG κατά Επιτροπής, C-542/18 RX-II και C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, σκέψη 75).

- 131 Στο αιτούν δικαστήριο απόκειται σε τελική ανάλυση να αποφανθεί, υπό το πρίσμα του συνόλου των αρχών που υπομνήσθηκαν στις σκέψεις 126 έως 130 της παρούσας αποφάσεως, και αφού διενεργήσει τις αναγκαίες προς τούτο εκτιμήσεις, επί του ζητήματος αν το σύνολο των συνθηκών υπό τις οποίες πραγματοποιήθηκε ο διορισμός του οικείου δικαστή και, ιδίως, οι ενδεχόμενες πλημμέλειες που εμφιλοχώρησαν στη διαδικασία διορισμού του μπορούν να οδηγήσουν στο συμπέρασμα ότι το τμήμα ως μέλος του οποίου τέτοιος δικαστής, αποφαινόμενος ως μονομελής δικαστικός σχηματισμός, εξέδωσε την επίδικη διάταξη δεν ενήργησε ως «ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο, που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως», κατά την έννοια του δικαίου της Ένωσης.
- 132 Πράγματι, όπως υπομνήσθηκε, κατ' ουσίαν, στη σκέψη 78 της παρούσας αποφάσεως, το άρθρο 267 ΣΛΕΕ δεν απονέμει στο Δικαστήριο την αρμοδιότητα να εφαρμόζει τους κανόνες του δικαίου της Ένωσης σε συγκεκριμένη περίπτωση, αλλά μόνο να αποφαινεται επί της ερμηνείας των Συνθηκών και των πράξεων που θεσπίζουν τα θεσμικά όργανα της Ένωσης.
- 133 Πλην όμως, κατά πάγια νομολογία, το Δικαστήριο δύναται, στο πλαίσιο της δικαστικής συνεργασίας την οποία καθιερώνει το άρθρο 267 ΣΛΕΕ και βάσει των στοιχείων της δικογραφίας, να παράσχει στο εθνικό δικαστήριο τα στοιχεία ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης που θα του ήταν χρήσιμα κατά την εκτίμηση των αποτελεσμάτων των διαφόρων διατάξεων του δικαίου αυτού (πρβλ. απόφαση της 18ης Μαΐου 2021, *Asociația «Forumul Judecătorilor din România»* κ.λπ., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 και C-397/19, σκέψη 201 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 134 Εν προκειμένω, οι αμφιβολίες του αιτούντος δικαστηρίου ως προς το αν ο οικείος δικαστής είχε την ιδιότητα του «ανεξάρτητου και αμερόληπτου δικαστηρίου, που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως» όταν εξέδωσε την επίδικη διάταξη, απορρέουν, κατά πρώτον, από το γεγονός ότι ο διορισμός του οικείου δικαστή πραγματοποιήθηκε παρά το γεγονός ότι το υπ' αριθ. 331/2018 πόρισμα του KRS που πρότείνει τον διορισμό αυτόν είχε προσβληθεί με προσφυγή η οποία εκκρεμούσε ενώπιον του *Naczelny Sąd Administracyjny* (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου), όπερ, κατά το αιτούν δικαστήριο, συνεπάγεται ότι ο εν λόγω διορισμός πραγματοποιήθηκε κατά παράβαση του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου.
- 135 Εντούτοις, τόσο η Πολωνική Κυβέρνηση και ο γενικός εισαγγελέας όσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επισήμαναν, συναφώς, ότι από τους εθνικούς κανόνες που ίσχυαν κατά τον χρόνο ασκήσεως της εν λόγω προσφυγής, και ιδίως από τις διατάξεις του άρθρου 44, παράγραφοι 1 *ter* και 4, του νόμου περί του KRS δεν ήταν δυνατόν να συναχθεί, βάσει γραμματικής ερμηνείας, το συμπέρασμα ότι μια τέτοια προσφυγή θα μπορούσε, εν τέλει, να ανατρέψει την πρόταση διορισμού του υποψηφίου που επελέγη από το KRS ούτε, ως εκ τούτου, να εμποδιστεί ο διορισμός του οικείου δικαστή.
- 136 Εξάλλου, από την απόφαση περί παραπομπής στην υπό κρίση υπόθεση προκύπτει ότι η εκτίμηση του αιτούντος δικαστηρίου κατά την οποία ο διορισμός του οικείου δικαστή πραγματοποιήθηκε κατά παράβαση των εθνικών διατάξεων που διέπουν τον διορισμό των δικαστών δεν απορρέει από το γεγονός ότι, εν προκειμένω, υπήρξε παράβαση των διατάξεων του εν λόγω άρθρου 44, παράγραφοι 1 *ter* και 4, του νόμου περί του KRS, αλλά μάλλον από το γεγονός ότι, κατά το αιτούν δικαστήριο, οι εν λόγω εθνικές διατάξεις αντιβαίνουν, αυτές καθεαυτές, σε ορισμένες διατάξεις του Συντάγματος και του δικαίου της Ένωσης.

- 137 Υπό τις συνθήκες αυτές, αν το αιτούν δικαστήριο κρίνει εν τέλει ότι, βάσει του εθνικού δικαίου που ίσχυε κατά τον χρόνο του διορισμού του οικείου δικαστή, το γεγονός και μόνον ότι εκκρεμούσε προσφυγή, όπως αυτή περί της οποίας έγινε λόγος στη σκέψη 134 της παρούσας αποφάσεως, ενώπιον του Naczelny Sąd Administracyjny (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου) δεν θα μπορούσε προφανώς να εμποδίσει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας από το να προβεί στον επίμαχο διορισμό, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ο εν λόγω διορισμός πραγματοποιήθηκε κατά πρόδηλη παράβαση των θεμελιωδών κανόνων που ισχύουν για θέματα διορισμού των δικαστών, κατά την έννοια της νομολογίας που υπομνήσθηκε στη σκέψη 130 της παρούσας αποφάσεως.
- 138 Κατά δεύτερον, ωστόσο, το αιτούν δικαστήριο προσέθεσε ότι, αφενός, ο διορισμός του οικείου δικαστή πραγματοποιήθηκε κατά παράβαση της δικαστικά απρόσβλητης αποφάσεως του Naczelny Sąd Administracyjny (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου) με την οποία διατάχθηκε, ως ασφαλιστικό μέτρο, η αναστολή εκτέλεσης του υπ' αριθ. 331/2018 πορίσματος, μολονότι τέτοια αναστολή εκτέλεσης είχε, κατά το αιτούν δικαστήριο, ως αποτέλεσμα να απαγορεύεται ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να προβεί στον επίμαχο διορισμό.
- 139 Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο αναφέρθηκε, όπως προκύπτει από τη σκέψη 46 της παρούσας αποφάσεως, στο γεγονός ότι ο εν λόγω διορισμός πραγματοποιήθηκε, ως εκ τούτου, κατά παράβαση των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 365, παράγραφος 1, 391, παράγραφος 1, και 398²¹ του κώδικα πολιτικής δικονομίας και του άρθρου 44, παράγραφος 3, του νόμου περί του KRS, οι οποίες παρέχουν στο δικαστήριο αυτό την εξουσία να λαμβάνει τέτοια ασφαλιστικά μέτρα, καθώς και των άρθρων 7 και 10 του Συντάγματος σχετικά με τη διάκριση και την ισορροπία μεταξύ της εκτελεστικής και της δικαστικής εξουσίας και την οριοθέτηση της δράσης καθεμιάς εξ αυτών.
- 140 Αφετέρου, το αιτούν δικαστήριο υπογράμμισε επίσης ότι κατά τον χρόνο διορισμού του οικείου δικαστή το Naczelny Sąd Administracyjny (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο) είχε, επιπλέον, αναστείλει τη διαδικασία επί της προσφυγής κατά του υπ' αριθ. 331/2018 πορίσματος, εν αναμονή της αποφάσεως την οποία το Δικαστήριο καλούνταν να εκδώσει κατόπιν της υποβολής προδικαστικού ερωτήματος από το ίδιο εθνικό δικαστήριο στο πλαίσιο της υποθέσεως επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση A.B. κλπ.. Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί ότι με την εν λόγω αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, το Naczelny Sąd Administracyjny (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο) ζητούσε να λάβει από το Δικαστήριο διευκρινίσεις ως προς τη συμβατότητα των προαναφερθεισών διατάξεων του άρθρου 44, παράγραφοι 1 ter και 4, του νόμου περί του KRS προς το δίκαιο της Ένωσης και προς το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου το οποίο κατοχυρώνεται στο ως άνω δίκαιο.
- 141 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι κατά τον διορισμό του οικείου δικαστή δεν μπορούσε, κατ' αρχάς, να παραβλεφθεί το γεγονός ότι τα αποτελέσματα του υπ' αριθ. 331/2018 πορίσματος με το οποίο προτάθηκε ο διορισμός του οικείου δικαστή είχαν ανασταλεί με απρόσβλητη δικαστική απόφαση του Naczelny Sąd Administracyjny (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου). Περαιτέρω, ήταν προφανές ότι η αναστολή αυτή θα εξακολουθούσε, εν προκειμένω, έως ότου το Δικαστήριο αποφαινόταν επί του προδικαστικού ερωτήματος που του είχε υποβάλει το ίδιο εθνικό δικαστήριο με απόφαση της 22ας Νοεμβρίου 2018 στο πλαίσιο της υποθέσεως επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση A.B. κ.λπ., και ότι το εν λόγω ερώτημα άπτονταν ακριβώς του ζητήματος αν το δίκαιο της Ένωσης αντιτίθεται σε διατάξεις όπως αυτές του άρθρου 44, παράγραφοι 1 ter και 4, του νόμου περί του KRS. Υπό τις συνθήκες αυτές, ήταν επίσης σαφές ότι, εν τέλει, από την αναμενόμενη απάντηση του Δικαστηρίου στο πλαίσιο της εν λόγω υποθέσεως θα μπορούσε να

προκύψει υποχρέωση του Naczelny Sąd Administracyjny (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου), σύμφωνα με την αρχή της υπεροχής του δικαίου της Ένωσης, να μην εφαρμόσει τις εν λόγω εθνικές διατάξεις και, ενδεχομένως, να ακυρώσει το πόρισμα του KRS στο σύνολό του.

142 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η πλήρης αποτελεσματικότητα του δικαίου της Ένωσης απαιτεί να μπορεί ο δικαστής που επιλαμβάνεται διαφοράς διεπόμενης από το δίκαιο αυτό να διατάζει προσωρινά μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει την πλήρη αποτελεσματικότητα της δικαστικής αποφάσεως που πρόκειται να εκδοθεί. Πράγματι, αν το εθνικό δικαστήριο το οποίο αναστέλλει την ενώπιον του διαδικασία έως ότου το Δικαστήριο απαντήσει στο προδικαστικό του ερώτημα δεν μπορούσε να διατάξει προσωρινά μέτρα ισχύοντα μέχρι την έκδοση της αποφάσεως την οποία θα λάβει μετά την απάντηση του Δικαστηρίου, θα θιγόταν η πρακτική αποτελεσματικότητα του συστήματος που καθιερώνει το άρθρο 267 ΣΛΕΕ (πρβλ. αποφάσεις της 19ης Ιουνίου 1990, Factortame κ.λπ., C-213/89, EU:C:1990:257, σκέψεις 21 και 22, και της 9ης Νοεμβρίου 1995, Atlanta Fruchthandelsgesellschaft κ.λπ. (I), C-465/93, EU:C:1995:369, σκέψη 23 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Η αποτελεσματικότητα του συστήματος αυτού θα διακυβευόταν επίσης αν δημόσια αρχή του κράτους μέλους εντός του οποίου ελήφθησαν τα εν λόγω μέτρα είχε ιδίως τη δυνατότητα να μην αναγνωρίσει τη δεσμευτικότητα τέτοιων προσωρινών μέτρων.

143 Κατά συνέπεια, ο διορισμός του οικείου δικαστή, ο οποίος πραγματοποιήθηκε παρά τη δεσμευτική ισχύ της δικαστικά απρόσβλητης αποφάσεως του Naczelny Sąd Administracyjny (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου) της 27ης Σεπτεμβρίου 2018 και χωρίς να έχει εκδοθεί η απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση A.B. κ.λπ., υπονόμωσε την αποτελεσματικότητα του συστήματος που καθιερώνει το άρθρο 267 ΣΛΕΕ. Εξάλλου, επισημαίνεται συναφώς ότι το Δικαστήριο έκρινε, με το διατακτικό της αποφάσεως του A.B. κ.λπ., στηριζόμενο στις εκτιμήσεις που εκτίθενται στις σκέψεις 156 έως 165 της αποφάσεως αυτής, ότι το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε διατάξεις οι οποίες τροποποιούν το ισχύον εθνικό δίκαιο και βάσει των οποίων:

- αφενός, παρά την άσκηση, εκ μέρους υποψηφίου για θέση δικαστή σε δικαστήριο όπως το Sąd Najwyższy (Ανώτατο Δικαστήριο), προσφυγής κατά της αποφάσεως οργάνου όπως το KRS να μην προκρίνει την υποψηφιότητά του, αλλά να υποβάλει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας πρόταση διορισμού άλλων υποψηφίων, η απόφαση αυτή καθίσταται απρόσβλητη καθόσον προτείνει τον διορισμό άλλων υποψηφίων, οπότε η προσφυγή αυτή δεν εμποδίζει τον διορισμό των τελευταίων από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, η δε ενδεχόμενη ακύρωση της εν λόγω αποφάσεως, καθόσον με αυτή δεν προτείνεται ο διορισμός του προσφεύγοντος, δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα εκ νέου εκτίμηση της καταστάσεώς του με σκοπό τον ενδεχόμενο διορισμό στην οικεία θέση, και
- αφετέρου, η προσφυγή αυτή δεν μπορεί να στηρίζεται σε λόγο με τον οποίο προβάλλεται μη προσήκουσα εκτίμηση περί του αν οι υποψήφιοι πληρούν κριτήρια τα οποία λαμβάνονται υπόψη κατά τη λήψη αποφάσεως όσον αφορά την υποβολή προτάσεως διορισμού,

οσάκις προκύπτει, κατόπιν εκτιμήσεως στην οποία οφείλει να προβεί το αιτούν δικαστήριο βάσει του συνόλου των κρίσιμων στοιχείων, ότι οι διατάξεις αυτές δύνανται να προκαλέσουν στους πολίτες εύλογες αμφιβολίες ως προς το ανεπηρέαστο των δικαστών, οι οποίοι διορίζονται ως άνω από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας βάσει αποφάσεων του KRS, έναντι εξωγενών στοιχείων, ειδικότερα δε έναντι της άμεσης ή έμμεσης ασκήσεως επιρροής εκ μέρους της νομοθετικής και εκτελεστικής εξουσίας και ως προς την ουδετερότητά τους έναντι των αντικρουόμενων συμφερόντων και, ως εκ τούτου, δύνανται να έχουν ως αποτέλεσμα να μη δίδουν οι εν λόγω

δικαστές εντύπωση ανεξαρτησίας ή αμεροληψίας, στοιχείο που μπορεί να θίξει την εμπιστοσύνη την οποία πρέπει να εμπνέει η δικαιοσύνη στους πολίτες στο πλαίσιο μιας δημοκρατικής κοινωνίας και ενός κράτους δικαίου.

- 144 Στην ίδια απόφαση, ήτοι την απόφαση Α.Β. κ.λπ., το Δικαστήριο έκρινε επίσης ότι σε περίπτωση αποδεδειγμένης παραβάσεως του άρθρου 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ, η αρχή της υπεροχής του δικαίου της Ένωσης έχει την έννοια ότι επιβάλλει στο αιτούν δικαστήριο να μην εφαρμόσει τις εν λόγω διατάξεις, αλλά τις προϊσχύσασες εθνικές διατάξεις, ασκώντας παράλληλα τον δικαστικό έλεγχο που προβλέπουν οι τελευταίες.
- 145 Κατά τρίτον, όπως προκύπτει από τη σκέψη 49 της παρούσας αποφάσεως, το αιτούν δικαστήριο αναφέρθηκε επίσης, όσον αφορά τις συνθήκες υπό τις οποίες πραγματοποιήθηκε ο διορισμός του οικείου δικαστή βάσει του υπ' αριθ. 331/2018 πορίσματος, στις αμφιβολίες που διατηρούσε ως προς την ανεξαρτησία του KRS, το οποίο πρότεινε τον διορισμό του οικείου δικαστή.
- 146 Οι αμφιβολίες αυτές απέρρεαν, αφενός, από το γεγονός ότι είχε συντηρηθεί η τρέχουσα θητεία ορισμένων από τα μέλη από τα οποία απαρτιζόταν έως τότε το KRS, της οποίας η διάρκεια κατά το άρθρο 187, παράγραφος 3, του Συντάγματος είναι τετραετής και, αφετέρου, από το γεγονός ότι, συνεπεία των προσφάτων τροποποιήσεων του νόμου περί του KRS, ενώ τα δεκαπέντε μέλη του KRS που έχουν την ιδιότητα του δικαστή εκλέγονταν προηγουμένως από τους συναδέλφους τους, στο νέο KRS, τα μέλη αυτά ορίσθηκαν από φορέα της πολωνικής νομοθετικής εξουσίας, με αποτέλεσμα τα 23 από τα 25 μέλη της νέας σύνθεσης του KRS να έχουν οριστεί από την πολωνική εκτελεστική και νομοθετική εξουσία ή να είναι μέλη των εν λόγω εξουσιών.
- 147 Συναφώς, το Δικαστήριο είχε την ευκαιρία να διευκρινίσει σε διάφορες πρόσφατες αποφάσεις ότι απλώς και μόνον ο διορισμός των οικείων δικαστών του Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου) από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας δεν είναι ικανός να δημιουργήσει εξάρτησή τους από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ούτε να προκαλέσει αμφιβολίες ως προς την αμεροληψία τους, εφόσον, κατόπιν του διορισμού τους, οι ενδιαφερόμενοι δεν υπόκεινται σε καμία πίεση και δεν δέχονται εντολές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους [αποφάσεις της 19ης Νοεμβρίου 2019, Α. Κ. κ.λπ. (Ανεξαρτησία του πειθαρχικού τμήματος του Ανωτάτου Δικαστηρίου), C-585/18, C-624/18 και C-625/18, EU:C:2019:982, σκέψη 133, Α.Β. κ.λπ., σκέψη 122, και της 15ης Ιουλίου 2021, Επιτροπή κατά Πολωνίας (Πειθαρχικό καθεστώς των δικαστικών λειτουργιών), C-791/19, EU:C:2021:596, σκέψη 97].
- 148 Ωστόσο, στις ίδιες αποφάσεις το Δικαστήριο επισήμανε επίσης ότι εξακολουθεί να υφίσταται η αναγκαιότητα να διασφαλισθεί ότι οι ουσιαστικές προϋποθέσεις και οι όροι της διαδικασίας για την έκδοση των αποφάσεων περί διορισμού δεν μπορούν να προκαλέσουν στους πολίτες, μετά τον διορισμό των ενδιαφερομένων, εύλογες αμφιβολίες ως προς το ανεπηρέαστο των οικείων δικαστών από εξωτερικά στοιχεία και ως προς την ουδετερότητά τους έναντι των αντικρουόμενων συμφερόντων και ότι, προς τούτο, επιβάλλεται, ιδίως, οι εν λόγω προϋποθέσεις και όροι να έχουν καθορισθεί κατά τέτοιον τρόπο ώστε να πληρούν τις απαιτήσεις που υπομνήσθηκαν στις σκέψεις 109 και 110 της παρούσας αποφάσεως [αποφάσεις της 19ης Νοεμβρίου 2019, Α. Κ. κ.λπ. (Ανεξαρτησία του πειθαρχικού τμήματος του Ανωτάτου Δικαστηρίου), C-585/18, C-624/18 και C-625/18, EU:C:2019:982, σκέψη 134, Α.Β. κ.λπ., σκέψη 123, και της 15ης Ιουλίου 2021, Επιτροπή κατά Πολωνίας (Πειθαρχικό καθεστώς των δικαστικών λειτουργιών), C-791/19, EU:C:2021:596, σκέψη 98 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

- 149 Αφού επισήμανε ότι, βάσει του άρθρου 179 του Συντάγματος, οι δικαστές του Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου) διορίζονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατόπιν προτάσεως του KRS, δηλαδή του οργάνου το οποίο, βάσει του άρθρου 186 του Συντάγματος, αποτελεί τον θεματοφύλακα της ανεξαρτησίας των δικαστηρίων και των δικαστών, το Δικαστήριο σημείωσε ότι η παρέμβαση του οργάνου αυτού, στο πλαίσιο διαδικασίας διορισμού των δικαστών, δύναται βεβαίως, κατ' αρχήν, να συμβάλει προκειμένου η διαδικασία αυτή να καταστεί αντικειμενική, οριοθετώντας αντικειμενικώς τη διακριτική ευχέρεια που διαθέτει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κατά την άσκηση της ως άνω ανατεθείσας σε αυτόν αρμοδιότητας, πλην όμως διευκρίνισε ότι τούτο ισχύει μόνον εφόσον, μεταξύ άλλων, το ίδιο το όργανο αυτό είναι αρκούντως ανεξάρτητο έναντι της νομοθετικής και της εκτελεστικής εξουσίας, καθώς και έναντι της αρχής προς την οποία καλείται να υποβάλει την πρόταση αυτή διορισμού [αποφάσεις της 19ης Νοεμβρίου 2019, Α.Κ. κ.λπ. (Ανεξαρτησία του πειθαρχικού τμήματος του Ανωτάτου Δικαστηρίου), C-585/18, C-624/18 και C-625/18, EU:C:2019:982, σκέψεις 136 έως 138, Α. Β. κ.λπ., σκέψεις 124 και 125, και της 15ης Ιουλίου 2021, Επιτροπή κατά Πολωνίας (Πειθαρχικό καθεστώς των δικαστικών λειτουργιών), C-791/19, EU:C:2021:596, σκέψεις 99 και 100 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 150 Πάντως, το Δικαστήριο έκρινε προσφάτως ότι οι δύο περιστάσεις τις οποίες επισημαίνει το αιτούν δικαστήριο και περί των οποίων έγινε λόγος στη σκέψη 146 της παρούσας αποφάσεως, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι αυτές εντάσσονται σε ένα πλαίσιο όπου αναμενόταν σύντομα η κένωση πολλών θέσεων δικαστών του Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου), μπορούσαν να δημιουργήσουν εύλογες αμφιβολίες όσον αφορά την ανεξαρτησία του KRS και τον ρόλο του στη διαδικασία διορισμού που θα οδηγούσε στους εν λόγω διορισμούς σε θέσεις δικαστών του Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου) [πρβλ. απόφαση της 15ης Ιουλίου 2021, Επιτροπή κατά Πολωνίας (Πειθαρχικό καθεστώς των δικαστικών λειτουργιών), C-791/19, EU:C:2021:596, σκέψεις 104 έως 108].
- 151 Κατά τέταρτον, όσον αφορά τις ειδικές περιστάσεις υπό τις οποίες ο οικείος δικαστής διορίστηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ως δικαστής του τμήματος εκτάκτου ελέγχου και δημοσίων υποθέσεων και, στη συνέχεια, κλήθηκε να εκδώσει την επίδικη διάταξη, επισημαίνεται ότι από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει, πρώτον, ότι ο εν λόγω διορισμός πραγματοποιήθηκε και η ως άνω διάταξη εκδόθηκε ενώ ενώπιον του Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) [Ανωτάτου Δικαστηρίου (τμήμα αστικών υποθέσεων)] εκκρεμούσε, στο πλαίσιο της διαφοράς της κύριας δίκης, αίτηση εξαιρέσεως του συνόλου των δικαστών που υπηρετούσαν στο τμήμα εκτάκτου ελέγχου και δημοσίων υποθέσεων. Δεύτερον, από τα διαλαμβανόμενα στην απόφαση αυτή προκύπτει επίσης ότι οι λόγοι που προβλήθηκαν προς στήριξη της εν λόγω αιτήσεως εξαιρέσεως αφορούσαν, μεταξύ άλλων, τις περιστάσεις υπό τις οποίες πραγματοποιήθηκαν οι διορισμοί των δικαστών του ανωτέρω τμήματος, ήτοι περιστάσεις οι οποίες από πολλές απόψεις ήταν ανάλογες προς εκείνες που υπαγόρευαν τον διορισμό και του οικείου δικαστή.
- 152 Από κοινού εξεταζόμενες, οι περιστάσεις που μνημονεύθηκαν στις σκέψεις 138 έως 151 της παρούσας αποφάσεως μπορούν, υπό την επιφύλαξη των τελικών εκτιμήσεων τις οποίες οφείλει συναφώς να διενεργήσει το αιτούν δικαστήριο, αφενός, να οδηγήσουν στο συμπέρασμα ότι ο διορισμός του οικείου δικαστή πραγματοποιήθηκε κατά πρόδηλη παράβαση των θεμελιωδών κανόνων που διέπουν τη διαδικασία διορισμού των δικαστών του Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου) και οι οποίοι αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της συγκροτήσεως και της λειτουργίας του οικείου δικαιοδοτικού συστήματος, κατά την έννοια της νομολογίας που υπομνήσθηκε στη σκέψη 130 της παρούσας αποφάσεως.

- 153 Αφετέρου, και με την ίδια ως άνω επιφύλαξη, βάσει του συνόλου των εν λόγω περιστάσεων το αιτούν δικαστήριο δύναται επίσης να συναγάγει το συμπέρασμα ότι οι συνθήκες υπό τις οποίες πραγματοποιήθηκε ο διορισμός του οικείου δικαστή υπονόμωσαν το αδιάβλητο του αποτελέσματος στο οποίο κατέληξε η επίμαχη στην κύρια δίκη διαδικασία διορισμού, συμβάλλοντας στη δημιουργία εύλογων αμφιβολιών στους πολίτες ως προς το ανεπηρέαστο του οικείου δικαστή έναντι εξωγενών στοιχείων και ως προς την ουδετερότητά του έναντι των αντικρουόμενων συμφερόντων, καθώς και στο να μη δίδει ο εν λόγω δικαστής εντύπωση ανεξαρτησίας ή αμεροληψίας, στοιχείο που μπορεί να θίξει την εμπιστοσύνη την οποία η δικαιοσύνη οφείλει να εμπνέει στους πολίτες στο πλαίσιο μιας δημοκρατικής κοινωνίας και ενός κράτους δικαίου.
- 154 Αν το αιτούν δικαστήριο καταλήξει σε τέτοιες διαπιστώσεις, θα πρέπει να κάνει δεκτό ότι οι συνθήκες υπό τις οποίες πραγματοποιήθηκε ο διορισμός του οικείου δικαστή είναι εν προκειμένω ικανές να εμποδίσουν την εκπλήρωση της επιταγής του άρθρου 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ, κατά την οποία, όταν ένα όργανο, όπως αυτό στο πλαίσιο του οποίου ο εν λόγω δικαστής αποβάνθηκε εν προκειμένω ως μονομελής δικαστικός σχηματισμός, το οποίο καλείται να αποφανθεί επί μέτρου μετακινήσεως που έχει ληφθεί χωρίς τη συγκατάθεση του δικαστή, όπως του W.Ż, είναι δυνατόν να κληθεί να ερμηνεύσει και να εφαρμόσει το δίκαιο της Ένωσης, πρέπει να αποτελεί ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως, κατά την έννοια της διατάξεως αυτής.
- 155 Στην περίπτωση αυτή, απόκειται επίσης στο αιτούν δικαστήριο να διευκρινίσει, με τις απαντήσεις που καλείται να δώσει στα ερωτήματα που του υπέβαλε ο τριμελής δικαστικός σχηματισμός του Sąd Najwyższy (Izba Cywilna) [Ανωτάτου Δικαστηρίου (τμήμα αστικών υποθέσεων)], ότι το τελευταίο αυτό δικαστήριο οφείλει, σύμφωνα με την αρχή της υπεροχής του δικαίου της Ένωσης, να κρίνει ότι η επίδικη διάταξη είναι ανυπόστατη, δίχως να μπορεί να αντιταχθεί στη διαπίστωση αυτή καμία διάταξη του εθνικού δικαίου.
- 156 Συναφώς, πρέπει πράγματι να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η αρχή της υπεροχής του δικαίου της Ένωσης καθιερώνει την προτεραιότητα του δικαίου της Ένωσης έναντι του δικαίου των κρατών μελών. Ως εκ τούτου, η αρχή αυτή επιβάλλει σε όλες τις αρχές των κρατών μελών να διασφαλίζουν την πλήρη αποτελεσματικότητα των διαφόρων κανόνων της Ένωσης, το δε δίκαιο των κρατών μελών δεν μπορεί να επηρεάσει το αποτέλεσμα το οποίο αναγνωρίζεται στους κανόνες αυτούς εντός των κρατών μελών (απόφαση της 18ης Μαΐου 2021, Asociația «Forumul Judecătorilor din România» κ.λπ., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 και C-397/19, σκέψη 244 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 157 Συνεπώς, λόγω της αρχής της υπεροχής του δικαίου της Ένωσης, η επίκληση από κράτος μέλος των διατάξεων του εθνικού του δικαίου, ακόμη και του συνταγματικού, δεν είναι δυνατόν να υπονομεύσει την ενότητα και την αποτελεσματικότητα του δικαίου της Ένωσης. Πράγματι, κατά πάγια νομολογία, τα αποτελέσματα της αρχής της υπεροχής του δικαίου της Ένωσης δεσμεύουν όλα τα όργανα ενός κράτους μέλους και οι εσωτερικές διατάξεις, περιλαμβανομένων των διατάξεων συνταγματικής ισχύος, δεν μπορούν να αποτελέσουν εμπόδιο συναφώς (πρβλ. απόφαση της 18ης Μαΐου 2021, Asociația «Forumul Judecătorilor din România» κ.λπ., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 και C-397/19, σκέψη 245 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 158 Συγκεκριμένα, οποιοδήποτε εθνικό δικαστήριο επιλαμβάνεται αρμοδίως μιας υποθέσεως υπέχει ειδικότερα την υποχρέωση, ως όργανο κράτους μέλους, να αφήνει ανεφάρμοστη κάθε εθνική διάταξη που αντιβαίνει σε διάταξη του δικαίου της Ένωσης η οποία έχει άμεσο αποτέλεσμα στην

ενώπιόν του διαφορά (απόφαση της 18ης Μαΐου 2021, *Asociația «Forumul Judecătorilor din România»* κ.λπ., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 και C-397/19, σκέψη 248 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 159 Επομένως, δεδομένου ότι το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ επιβάλλει στα κράτη μέλη σαφή και ακριβή υποχρέωση επίτευξης αποτελέσματος η οποία δεν συνοδεύεται από καμία προϋπόθεση όσον αφορά την ανεξαρτησία που πρέπει να χαρακτηρίζει τα δικαστήρια τα οποία καλούνται να ερμηνεύουν και να εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης, ο τριμελής δικαστικός σχηματισμός του *Sąd Najwyższy (Izba Cywilna)* [Ανώτατο Δικαστήριο (τμήμα αστικών υποθέσεων)] θα οφείλει επίσης να διασφαλίσει, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, την πλήρη αποτελεσματικότητα της ως άνω διατάξεως (πρβλ. απόφαση της 18ης Μαΐου 2021, *Asociația «Forumul Judecătorilor din România»* κ.λπ., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 και C-397/19, σκέψη 250 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), όπερ εν προκειμένω και υπό την επιφύλαξη των εκτιμήσεων τις οποίες πρέπει ακόμη να πραγματοποιήσει το αιτούν δικαστήριο θα υποχρεώσει το δικαστήριο αυτό, λαμβανομένων υπόψη των όσων εκτέθηκαν στη σκέψη 39 της παρούσας αποφάσεως, να θεωρήσει την επίδικη διάταξη ανυπόστατη.
- 160 Συναφώς, διευκρινίζεται ακόμη ότι μολονότι το αιτούν δικαστήριο θεωρεί ότι μια τέτοια διάταξη εκδόθηκε από όργανο το οποίο δεν αποτελεί ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο που έχει συσταθεί νομίμως κατά την έννοια του δικαίου της Ένωσης, εν προκειμένω δεν θα μπορούσε να προβληθεί λυσιτελώς κανένας ισχυρισμός στηριζόμενος στην αρχή της ασφάλειας δικαίου ή συνδεόμενος με την προβαλλόμενη ισχύ του δεδικασμένου προκειμένου να εμποδίσει εθνικό δικαστήριο, όπως ο τριμελής δικαστικός σχηματισμός του *Sąd Najwyższy (Izba cywilna)* [Ανωτάτου Δικαστηρίου (τμήμα αστικών υποθέσεων)], να θεωρήσει μια τέτοια διάταξη ανυπόστατη.
- 161 Κατόπιν του συνόλου των προεκτεθέντων, στο υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι κατ' ορθή ερμηνεία του άρθρου 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ και της αρχής της υπεροχής του δικαίου της Ένωσης, εθνικό δικαστήριο που έχει επιληφθεί αιτήσεως εξαιρέσεως αφορώσας την εκδίκαση προσφυγής ενός δικαστή που υπηρετεί σε δικαστήριο το οποίο ενδέχεται να κληθεί να ερμηνεύσει και να εφαρμόσει το δίκαιο της Ένωσης κατά αποφάσεως με την οποία ο εν λόγω δικαστής μετακινήθηκε χωρίς τη συγκατάθεσή του οφείλει, εφόσον τούτο είναι, δεδομένης της οικείας δικονομικής κατάστασης, αναγκαίο για τη διασφάλιση της υπεροχής του δικαίου της Ένωσης, να θεωρήσει ανυπόστατη τη διάταξη με την οποία ένα δικαστήριο, αποφαινόμενο σε τελευταίο βαθμό και στο πλαίσιο μονομελούς δικαστικού σχηματισμού, απέρριψε την εν λόγω προσφυγή, εάν από το σύνολο των συνθηκών και των περιστάσεων υπό τις οποίες διεξήχθη η διαδικασία διορισμού του δικαστή που αποφαινεται ως μονομελούς δικαστικός σχηματισμός προκύπτει ότι ο διορισμός αυτός πραγματοποιήθηκε κατά πρόδηλη παράβαση θεμελιωδών κανόνων οι οποίοι αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των κανόνων που διέπουν τη συγκρότηση και τη λειτουργία του οικείου δικαιοδοτικού συστήματος και ότι το αδιάβλητο του αποτελέσματος στο οποίο κατέληξε η εν λόγω διαδικασία υπονομεύεται, δημιουργώντας εύλογες αμφιβολίες στους πολίτες ως προς την ανεξαρτησία και την αμεροληψία του οικείου δικαστή, με αποτέλεσμα η εν λόγω διάταξη να μην μπορεί να θεωρηθεί ότι εκδόθηκε από ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως, κατά την έννοια του άρθρου 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 162 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπύπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σε αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφασίζει:

Κατ' ορθή ερμηνεία του άρθρου 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ και της αρχής της υπεροχής του δικαίου της Ένωσης, εθνικό δικαστήριο που έχει επιληφθεί αιτήσεως εξαιρέσεως αφορώσας την εκδίκαση προσφυγής ενός δικαστή που υπηρετεί σε δικαστήριο το οποίο ενδέχεται να κληθεί να ερμηνεύσει και να εφαρμόσει το δίκαιο της Ένωσης κατά αποφάσεως με την οποία ο εν λόγω δικαστής μετακινήθηκε χωρίς τη συγκατάθεσή του οφείλει, εφόσον τούτο είναι, δεδομένης της οικείας δικονομικής κατάστασης, αναγκαίο για τη διασφάλιση της υπεροχής του δικαίου της Ένωσης, να θεωρήσει ανυπόστατη τη διάταξη με την οποία ένα δικαστήριο, αποφαινόμενο σε τελευταίο βαθμό και στο πλαίσιο μονομελούς δικαστικού σχηματισμού, απέρριψε την εν λόγω προσφυγή, εάν από το σύνολο των συνθηκών και των περιστάσεων υπό τις οποίες διεξήχθη η διαδικασία διορισμού του δικαστή που αποφαινεται ως μονομελής δικαστικός σχηματισμός προκύπτει ότι ο διορισμός αυτός πραγματοποιήθηκε κατά πρόδηλη παράβαση θεμελιωδών κανόνων οι οποίοι αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των κανόνων που διέπουν τη συγκρότηση και τη λειτουργία του οικείου δικαιοδοτικού συστήματος και ότι το αδιάβλητο του αποτελέσματος στο οποίο κατέληξε η εν λόγω διαδικασία υπονομεύεται, δημιουργώντας εύλογες αμφιβολίες στους πολίτες ως προς την ανεξαρτησία και την αμεροληψία του οικείου δικαστή, με αποτέλεσμα η εν λόγω διάταξη να μην μπορεί να θεωρηθεί ότι εκδόθηκε από ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως, κατά την έννοια του άρθρου 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ.

(υπογραφές)